SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 118, ЧИСЛО 40, П'ЯТНИЦЯ, 7 ЖОВТНЯ 2011 РОКУ 1893 Vol. 118, No. 40, FRIDAY, OCTOBER 7, 2011 $1.00

Патріярх Української Греко-Католицької Церкви Святослав: „...ми починаємо діяти як ґльобальна Церква“

22-28 вересня відбулася – з нагоди 50-річчя Української греко-католицької єпархії св. Миколая в Чикаґо – перша архипастирська візита до Північної Америки Патріярха Української Греко-Католицької Церкви Святослава (Шевчука).

Святослав Шевчук народився 5 травня 1970 року у місті Стрий, Львівської области. Отримав богословську освіту у Центрі філософсько-богословських студій „Дон Боско” (Арґентина), у Львівській духовній семінарії та Папському університеті св. Томи Аквінського (Італія), де здобув докторат з відзнакою summa cum laude в галузі богословської антропології та основ морального богослов'я візантійської богословської традиції.

Дияконські свячення отримав 21 травня 1994 року, священичі – 26 червня 1994 року. У 1999-2000 роках – префект Львівської духовної семінарії св. Духа, у 2000-2007 роках – віце-ректор цієї семінарії, з 2001 року – віце-декан богословського факультету Львівської богословської академії. У 2002-2005 роках – голова секретаріяту та особистий секретар Патріярха Любомира, керівник Патріяршої курії у Львові. 3 червня 2007 року – ректор семінарії св. Духа.

7 квітня 2009 року висвячений на єпископа. 10 квітня 2010 року призначений Апостольським Адміністратором єпархії Покрова Пресвятої Богородиці (Арґентина).

23 березня 2011 року обраний Главою УГКЦ. Введений на престіл 27 березня у Києві, в Патріяршому соборі Воскресіння Христового.

Під час перебування в Чикаго Патріярх Святослав дав інтерв'ю Данилові Яневському спеціяльно для газети „Свобода”.

Юлія Комар і Матвій Матушак з Української Католицької Освітньої Фундації в Чикаґо вітають Патріярха Української Греко-Католицької Церкви Святослава (Шевчука) хлібом і сіллю. *Фото: УКОФ*

– Ваша Святосте, сердечно дякуємо за Вашу згоду відповісти на деякі запитання, що стосуються життя Вашої Церкви і Вашої особистої діяльности в ній. 27 вересня виповнюється пів року від дня Вашої інтронізації. Як змінилося Ваше самовідчуття, з одного боку та відчуття зовнішнього світу – з іншого?

– Я б сказав, що мені стає щоразу простіше свій внутрішній порядок укладати. Бо спочатку це була для мене повна несподіванка. Я абсолютно, якщо можна так сказати, був розгублений. А так я за ці пів року трошки „поскладався”, почав щоразу більше часу на молитві проводити – і це для мене дуже важливий момент.

Чесно кажучи, я якось по-новому починаю відкривати собі нашу Церкву. Бо, знаєте, священник бачить Церкву в межах своєї парафії, єпископ – в межах своєї єпархії... А я тепер починаю все більше розуміти нашу Церкву в її вселенському вимірі – як в Україні, так і за кордоном. Починаю відчувати, який це великий, непростий, дуже таїнственний організм. І можливо, через призму нашої Церкви відчуваєш, що той світ, який довкола – з його, я б сказав, непростими процесами, які відбуваються, світ, який живе в багатьох різних культурах – направду, направду шукає Бога. Я щоразу більше переконуюся, що о. Сергій Булґаков мав рацію, коли говорив, що всі суспільні феномени закорінені у духовній сфері. І все те, що сьогодні відбувається, як якийсь феномен „видимого” пляну, має коріння у духовному світі.

– XX століття дало Церкві Митрополита Андрея Шептиць-

(Закінчення на стор. 5)

Вирок Юлії Тимошенко мають оголосити 11 жовтня

Учасники акції протесту 30 вересня вимагають звільнити з-під варти Юлію Тимошенко. *Фото: УНІАН*

КИЇВ. – Суддя Печерського районного суду Родіон Кірєєв 30 вересня оголосив перерву в судовому засіданні до 11 жовтня і пішов до кімнати нарад для винесення вироку у справі за звинуваченням Юлії Тимошенко у перевищенні повноважень під час підписання газових контрактів з Росією у 2009 році.

Тим часом прихильники провідника партії „Батьківщина“ Ю. Тимошенко 30 вересня намагалися перекрити виїзд з суду на Хрещатик, яким мали везти підсудну до слідчого ізолятора.

Під час сутички з міліціонерами біля будівлі суду учасники пікету завалили залізну огорожу, за допомогою якої було створено прохід для вільного пересування „автозаків“ – спеціяльних авт для перевезення в'язнів.

Працівники спецпідрозділу міліції „Беркут“ намагалися перешкодити бльокуванню виїзду. Учасники акції протесту одягнули на обличчя протигази та пов'язки і вимагали звільнення з-під варти провідника партії „Батьківщина”, скандуючи: „Юлі – волю!”, „Ганьба!”.

Натомість екс-прем'єра перевели до автозаку, який від'їхав від суду з внутрішнього двору через іншу арку.

4 жовтня голова Верховної Ради Володимир Литвин доручив профільним комітетам парляменту вивчити з правової точки зору рішення судді Р. Кірєєва про заборону народним депутатам бути присутніми у суді під час оголошення вироку Ю. Тимошенко.

В. Литвин заявив, що народний депутат має право відвідувати усі установи, але необхідно чітко знати, як це співвідноситься з проведенням судового засідання, тобто з нормами Кримінально-процесуального кодексу. *(УНІАН)*

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Верховна Рада відмовилася скасувати обов'язкове навчання дітей з п'яти років

КИЇВ. — 4 жовтня Верховна Рада відмовилася скасувати обов'язкове навчання дітей з п'ятирічного віку у садочках. За прийняття в першому читанні відповідного законопроєкту проголосували 88 депутатів, при мінімально необхідних 226. Автор законопроєкту – народний депутат Леся Оробець (фракція „Наша Україна-Народна самооборона") пояснила, що обов'язкове навчання дітей у садочках є проблематичним через дефіцит місць у дошкільних навчальних закладах. Крім того, вона нагадала, що, згідно з Конституцією, обов'язковим є лише навчання в школах. Також, за словами депутата, цей законопроєкт повинен був запобігти відчуженню землі і приміщень садочків. Крім цього, передбачалася обов'язкова наявність медсестри в садочках незалежно від їх розмірів. Рада підтримала пропозицію профільного комітету і відхилила цю законодавчу ініціятиву. Нагадаємо, 6 липня 2010 року Верховна Рада, прийнявши закон „Про внесення змін до законодавчих актів з питань загальної середньої та дошкільної освіти" (про організацію навчально-виховного процесу), ввела 11-річну систему середньої освіти, а також обов'язкову дошкільну освіту з п'яти років. *(„День")*

В Україні здійснюється активна протидія проявам ксенофобії та шовінізму

КИЇВ. — У сучасній Україні ведеться активна діяльність з запобігання проявам ксенофобії, шовінізму та нетерпимости до інших народів. На цьому наголосив Президент України Віктор Янукович під час зустрічі 3 жовтня з віце-прем'єр-міністром, міністром закордонних справ Ізраїлю Авіґдором Ліберманом, повідомила прес-служба глави держави. „В Україні мирно живуть багато національностей та представники різних віруючих общин", – сказав В. Янукович. Сьогодні, зазначив Президент, народи України та Ізраїлю віддають данину пам'яті трагічному дню спільної історії – трагедії у Бабиному Яру, яка забрала життя тисяч людей. „Людство робить висновки з трагедії Бабиного Яру, а мученицька смерть тисяч людей залишається в пам'яті", – наголосив В. Янукович. *(„Укрінформ")*

Договір Ю. Тимошенко захистив людей і зберіг образ України

ПРАГА, Чехія. — Екс-прем'єр-міністер Чехії Мірек Тополанек, який у 2009 році брав участь у газових переговорах України і Росії, вважає, що Юлію Тимошенко немає за що судити. Про це він заявив 30 вересня в інтерв'ю кореспондентові празького щоденника „Lidové noviny". „Я як тодішній голова Ради Европейського Союзу в рамках маятникової дипломатії тиснув на Тимошенко. За мною стояло 500 млн. громадян Европейського союзу, велетенські проблеми, які загрожували Болгарії й Словаччині", – зазначив М. Тополанек. „Ю. Тимошенко тоді поводилась дуже статечно. У неї не було іншої можливости, ніж домовитись з Росією. А моєю метою було, щоб Україна не програла 0:10, тому що вона тягнула протягом протистояння за коротший кінець мотузки", – заявив він. За його словами, „підхід української влади, конкретно Ю. Тимошенко, був дуже сміливим. І якщо б їй мало б щось загрожувати за договори, які вона підписала, то я б це сприйняв як продовження внутрішньополітичного бою в Україні", – заявив він. „Договір, який вона тоді була вимушена підписати з Росією, захистив людей в Україні і зберіг образ України, якщо говорити про її европейський вибір", – переконує М. Тополанек. „Метою Росії також було зменшити опір проти будівництва газопроводу „Північний потік", коли такі країни, як Польща чи країни Балтії з геополітичних причин були проти. Сьогодні через „Північний потік" проходить перший газ, тобто мети досягнуто", – додав він. „Ще однією ціллю було змінити взаємини в Україні, що Москві також вдалось", – сказав М. Тополанек. („День")

Для здійснення домовленостей з Росією відбудуться додаткові переговори

КИЇВ. — Для здійснення вересневих домовленостей під час зустрічі Президента України Віктора Януковича і Президента Росії Дмитра Медведєва та прем'єр-міністра Росії Володимира Путіна будуть проведені додаткові консультації. Про це 2 жовтня заявив міністер закордонних справ України Костянтин Грищенко. „Наш Президент, який проводив ці переговори, чітко протягом місяця доводить одну зрозумілу думку – нам треба знаходити домовленість, яка б відповідала розумінню рівности у взаєминах між двома державами, нашої взаємної зацікавлености, щоб ці взаємини базувалися на перспективі", – сказав міністер. За словами К. Грищенка, під час переговорів йшлося про те, щоб усі сторони – Росія, Україна та Европейський союз – були задоволені вислідом переговорів. „Деталі мають бути додатково відпрацьовані. І ми повинні найближчим часом провести ряд додаткових переговорів з тим, щоб винести той вислід на публічне обговорення", – додав К. Грищенко. *(„Кореспондент")*

В уряді назвали ціну сільськогосподарської землі України

КИЇВ. — Перший заступник міністра аґрарної політики і продовольства Микола Безуглий 30 вересня заявив, що, виходячи з ціни одного гектара у 20 тис. грн., загальна вартість землі сільськогосподарського призначення в Україні становить 560 млрд. грн. Таку цифру озвучив М. Безуглий, коментуючи можливість продажу сільськогосподарської землі чужоземцям. За його словами, на сучасному етапі розвитку держави продаж таких земель чужоземцям неможливий. „Питання земельної реформи настільки важливе, що воно має, безумовно, політичну складову і соціяльну. Якщо ми оцінимо соціяльно-політичну складову, то я особисто глибоко переконаний, і це думка всіх учених, що на сучасному етапі розвитку суспільства, на сучасному етапі розвитку нашої держави, продаж земель сільськогосподарського призначення чужоземцям неможливий", – сказав М. Безуглий. За його словами пояснення такої точки зору „дуже просте". „Якщо навіть ми зробимо переоцінку земель, у нас у середньому 1 гектар коштуватиме 20 тис. грн. Якщо точніше, 19 тис. 900 грн. Ми це зробимо. У нас є 28 млн. гектарів ріллі. Тобто загальна нормативна оцінка земель ріллі України – 560 млрд. грн. Для нашої держави це величезна сума, але якщо ми поділимо на курс евро, то ми отримаємо суму 55 млрд. евро. Ця сума є мізерною з точки зору бюджету Евросоюзу або навіть з точки зору обсягів, які зараз накопичаться у стабілізаційному фонді ЕС – два трлн. евро", – сказав заступник міністра. Нагадаємо, що вчора Державне аґентство з земельних ресурсів України відзвітувало про завершення процедури аерофотозйомки території країни – 600 тис. кв. кілометрів. Як повідомив директор проєкту Світового банку Видання державних актів на право власности на землю та розвиток системи кадастру Сергій Кубах, Україна вперше отримала картографічну основу для ведення Державного земельного кадастру і таким чином виконала одну з ключових вимог ЕС. *(„Кореспондент)*

Справа Ю. Тимошенко доводить необхідність судової реформи

СТРАСБУРҐ, Франція. — Справа Юлії Тимошенко доводить необхідність судової реформи в Україні. Про це міністер закордонних справ України Костянтин Грищенко заявив 3 жовтня під час сесії Парляментської Асамблеї Ради Европи (ПАРЕ). „У Верховній Раді України вже йдуть дискусії щодо декриміналізації карного права з метою змінити Кримінальний та Кримінально-процесуальний кодекси. Це невідкладно потрібно вирішувати членам українського парляменту", – сказав він, відповідаючи на запитання депутатів ПАРЕ у Страсбурзі. *(„День")*

Колишній посадник Києва О. Омельченко вийшов з фракції НУНС

КИЇВ. — Народний депутат України Олександер Омельченко вийшов з складу фракції „Наша Україна-Народна самооборона". Про це повідомив 4 жовтня на засіданні парляменту голова Верховної Ради України Володимир Литвин. Він зазначив, що О. Омельченко подав відповідну заяву. О. Омельченко був міським головою Києва у 1999-2006 роках. *(Радіо „Свобода")*

В. Янукович повернувся до Києва з Польщі

ВАРШАВА, Польща. — Президент України Віктор Янукович завершив робочу візиту до Польщі. Про це 30 вересня повідомили в прес-службі глави держави. Нагадаємо, у Варшаві відбулась зустріч Президента України В. Януковича з Головою Европейської Комісії Жозе Мануелем Барозу та Головою Ради Евросоюзу Германом Ван Ромпеєм. Зустріч пройшла у будинку Канцелярії Голови Ради міністрів Польщі, де того ж дня відбулися пленарні сесії Зустрічі Ініціятиви „Східнє партнерство". Як повідомлялось раніше, у Варшаві Президент України В. Янукович взяв участь у праці зустрічі в межах Ініціятиви Европейського союзу „Східнє партнерство", а також провів низку двосторонніх зустрічей. 29 вересня В. Янукович зустрівся з Президентом і прем'єром Польщі, а також з прем'єрами Португалії та Ірляндії. *(„День")*

У Києві пустили в дію міську електричку

КИЇВ. — 4 жовтня прем'єр-міністер Микола Азаров, міністер інфраструктури Борис Колесніков і голова Київської міської державної адміністрації Олександер Попов пустили в дію міську електричку. На підготування інфраструктури та вагонів було виділено 223 млн. грн., у тому числі 80 млн. – фонди з державного бюджету. За ці гроші відремонтовано 12 електропоїздів, введено в експлуатацію вузол пересідання „Лівий берег", 12.4 кілометрів нових колій. Загальна протяжність кільця – 60 кілометрів, на маршруті передбачено 14 зупинок з можливістю переходу на метро. Електричка буде робити зупинки на станціях „Київ-Пасажирський", „Видубичі", „Лівий берег", „Дарниця", „Лівобережна", „Троєщина", „Київ-Петрівка", „Зеніт", „Вишгородська", „Сирець", „Рубежівська", „Борщагівка", „Київ-Волинський" і „Караваєві дачі". До травня 2012 року, коли плянується завершити другий етап проєкту Кільцева лінія міської електрички, городяни отримають ще чотири станції: „Київська Русанівка", „Відрадний", „Київ-Дніпровський", „Либідська", зазначають залізничники. *(„Кореспондент")*

Депутат у гімназії бив ногами 11-річного хлопчика

СУМИ. — Прокурор Сумської области 3 жовтня порушив кримінальну справу щодо депутата обласної ради Володимира Шульги через його хуліганські дії стосовно 11-річного учня Александрівської гімназії, який під час бійки між учнями зламав руку синові депутата. За даними заступника прокурора Сумської области Костянтина Подлубного, В. Шульга, перебуваючи в коридорі гімназії, „грубо порушуючи громадський порядок, діючи з особливою зухвалістю і винятковим цинізмом, безпричинно і умисно завдав хлопчикові кілька ударів ногами по тулубу і кінцівках, внаслідок чого малолітній потерпілий одержав тілесні ушкодження у вигляді забоїв лівого стегна і плеча". У матеріялах дослідчої перевірки достатньо даних, що вказують на наявність в діях В. Шульги ознак злочину, за який Кримінальний кодекс України передбачає покарання. Проведення досудового слідства у справі доручене співробітникам слідчого відділу міського управління Управління міністерства внутрішніх справ України в Сумській області. Прокуратура звинувачує в побитті школяра депутата В. Шульгу, заступника обласної організації ВО „Батьківщина". В. Шульга пообіцяв прокоментувати ситуацію. *(УНІАН)*

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

Готуємося до візити Патріярха УГКЦ

Перша візита новообраного у березні цього року Верховного Архиепископа Української Греко-Католицької Церкви Святослава Шевчука до Стемфордської єпархії відбудеться у листопаді цього року. Він братиме участь у трьох важливих подіях, запланованих у Ню-Йорку.

19 листопада Патріярх Святослав очолюватиме щорічне Поминальне Богослуження за жертви Голодомору та виголосить промову у Катедрі св. Патрика на Мангетені.

20 листопада, о 10-ій год. ранку, він очолюватиме Божественну Літургію та проповідуватиме в Українській католицькій церкві св. Юрія у Ню-Йорку.

Того ж дня він буде почесним гостем на церемонії вшанування провідників Української Католицької Церкви, яка відбуватиметься в Церкві Фордгамського університету у Бронксі.

Патріярх Святослав очолюватиме церемонію відкриття та освячення мозаїчної репродукції герба Любомира Гузара, випускника Фордгамського університету , яка розміщена на стіні у святилищі церкви, та виголосить промову під час цієї події. Йому також буде вручено почесний докторат Фордамського університету.

Українська спільнота Ню-Йорку, особливо вірні Стемфордської єпархії, пишаються тим, що такі американські католицькі інституції, як Фордгамський університет обрали наших церковних провідників для того, щоб їх вшанувати у цей надзвичайний спосіб. Отож, проявімо нашу любов та шану до Церкви та її ієрархів, беручи участь у цих подіях.

Павло Хомницький,
Єпарх Стемфордський

Президент СКУ Євген Чолій відвідав українців Словаччини

Президент Світового Конґресу Українців Євген Чолій (в центрі) в Музеї української культури в Свиднику. Праворуч – директор музею Мирослав Сополига, ліворуч – голова Центральної ради Союзу русинів-українців Словацької республіки Петро Сокол. *Фото: Павло Богдан*

ПРЯШІВ, Словаччина. – 1-2 жовтня президент Світового Конґресу Українців Євген Чолій, повертаючись зі з’їзду Союзу українців Румунії, відвідав українців Словаччини. Це була перша його офіційна візита у цю країну.

1 жовтня він зустрівся з членами Центральної ради Союзу русинів-українців Словацької республіки (ЦР СРУС) та іншими представниками української громади Пряшівщини, з якими обговорив актуальні проблеми їхнього культурного і громадського життя.

Голова ЦР СРУС Петро Сокол поінформував гостя про сучасний стан української національної меншини в Словаччині, яка знаходиться на межі цілковитого занепаду. Українських шкіл майже немає, українська преса ледь-ледь животіє, підтримка держави – мінімальна. Учасники зустрічі наводили численні факти посиленої асиміляції української людності у Словаччині.

В обговоренні цих питань брали участь Генеральний консул України в Пряшеві Ольга Бенч та консул Юрій Колядинський. Є. Чолій обіцяв підтримати справедливі домагання української громади, однак попросив подати їх у письмовій формі.

2 жовтня Є. Чолій поклав квіти до пам’ятника жертв Голодомору в Україні біля Православного катедрального храму Олександра Невського та побував на Літургії в Греко-католицькому катедральному храмі св. Івана Хрестителя у Пряшеві.

Того ж дня директор Музею української культури в Свиднику Мирослав Сополига провів гостя усіма трьома експозиціями музею: культурно-історичною, народної архітектури та картинною ґалерією ім. Дезидерія Миллого.

Микола Мушинка

НА ТЕМИ ДНЯ

Туреччина 2 жовтня відмовилася від достави російського газу

Туреччина 2 жовтня розірвала контракт на постачання в країну російського природного газу так званим „західнім маршрутом“ через Україну, Румунію і Болгарію. Заяву про це зробив міністер енерґетики і природних ресурсів Танер Їлдиз.

Угода про постачання російського природного газу до Туреччини була підписана в 1986 року. Термін її дії закінчується в грудні цього року.

З Росії надходить 64 відс. споживаного Туреччиною газу. Анкара неодноразово зверталася до Москви з пропозицією знизити контрактні ціни, які зросли на 39 відс., однак, досягти компромісу не вдалося.

30 вересня міністер Т. Їлдиз заявив, що можливе розірвання газових контрактів з Росією, але „Ґазпром” відповів, що має справу з компанією „Боташ“, а не з Міністерством енерґетики. Збитки Росії сягають 2.5 млрд. дол. Та все ж вона ще постачатиме газ до Туреччини газогоном на дні Чорного моря.

У 2010 році „Ґазпром“ поставив до Туреччини 18 млрд. кубометрів газу (у тому числі газопроводом „Блакитна течія“ через Чорне море – 8.07 млрд. кубометрів) при контракті 30 млрд. кубометрів. При цьому Туреччина могла зменшувати відбір газу до 75 відс. без санкцій з боку „Ґазпрому“.

Високі ціни на російський газ заохотили Туреччину шукати нових можливостей експорту газу. Так, в червні міністер промисловости та енерґетики Азербайджану Натік Агамі-огли Алієв і Т. Їлдиз підписали протокол, що визначає умови продажу і транспортування газу з Азербайджану до Туреччини і його подальшого транзиту в Европу. Постачання газу плянується розпочати в 2017 році з родовища „Шах Деніз-2“.

Угода передбачає щорічне постачання в Туреччину 11 млрд. кубічних метрів газу. В майбутньому плянується транспортувати газ з Азербайджану газопроводом „Набуко“ через Туреччину і Балкани до Австрії, а потім – в інші европейські країни.

3 жовтня заступник голови „Ґазпрому“ Олександер Медведєв заявив, що його компанія постачатиме газ, від якого відмовилась національна турецька корпорація, незалежним посередникам в Туреччині.

„Ґазпром“ також натякає, що може зменшити ціни на газ в обмін на згоду Туреччини будувати газогін „Південна течія“ на дні Чорного моря. Але Туреччина досі на погодилася на проведення морських пошукових робіт. Вона мала дати згоду до 31 жовтня 2010 року.

Анкара вважає, що може обійтися без „Південної течії“ шляхом здійснення конкуруючого проєкту „Набуко“.

На надмірні ціни на газ скаржаться також Україна, Литва, Польща, інші держави.

27 вересня Европейська комісія розпочала розслідування щодо групи компаній „Ґазпром Німеччина“, яке триватиме до весни 2012 року.

У зв’язку з цим директор енерґетичних програм Центру „НОМОС“ (сприяння вивченню геополітичних проблем і евроатлантичного співробітництва Чорноморського реґіону) Михайло Гончар радить не квапитися в різні спільні форми кооперації з „Ґазпромом“. Треба уважніше, пише він, придивитися до литовського досвіду боротьби з, здавалося б, усесильним монополістом. Маленька Литва виявилася здатною протистояти силі російського тиску, задіявши важелі впливу в Брюселі. І це дало вислід.

На думку знавця, Україні також варто звернути увагу на те, як оперативно скористалася ситуацією навколо „Ґазпрому“ Туреччина.

Україні потрібно посилити співпрацю з Еврокомісією у частині забезпечення прозорости транзитних газових потоків і реорганізації внутрішнього ринку газу відповідно до ухваленого торік закону і зобов’язань за договором Енерґетичного співтовариства.

„Для початку треба відмовитися від прогинання під „Ґазпром“, на що традиційно налаштована влада. І за що отримує презирство та непоступливість Москви й недовіру скрізь – у Росії, ЕС і в своїй країні“, – зауважив М. Гончар. *(„Економічна правда“, УНІАН, Бі-Бі-Сі)*

Україна підтримуватиме українців в Росії

КИЇВ. — Українська держава підтримувала і буде підтримувати російське українство, але не втручатиметься у роботу суду у Москві. Так речник Міністерства закордонних справ (МЗС) України Олександер Дикусаров прокоментував 4 жовтня рішення московського суду ліквідувати Об’єднання українців Росії (ОУР).

За його словами, МЗС „уважно відстежує ситуацію, що складається довкола діяльности українських організацій у Росії та за справою ОУР, яке є єдиною всеросійською організацією, котра представляє національно-культурні права українців“.

О. Дикусаров зазначив, що у МЗС вважають за доцільне наголосити, що в Україні створено усі умови для здійснення вільної діяльности національних діяспор. Російська діяспора в Україні має необмежені можливості для здійснення прав на об’єднання, освіту, отримання інформації та навчання російською мовою.

„Розраховуємо, що наше прагнення привернути увагу керівництва Росії до проблем ОУР не залишиться без належної участи та сприяння російської сторони“, – додав він.

На початку цього року Міністерство юстиції Росії звернулося до Верховного суду Росії з проханням ліквідувати ОУР через недотримання організацією чинного законодавства і власного статуту. На початку жовтня Замоскворецький суд Москви підтримав Міністерство юстиції Росії у справі про ліквідацію Об’єднання українців Росії. *(Радіо „Свобода“)*

АМЕРИКА І СВІТ

Нова сесія Верховного суду США може стати історичною

ВАШІНҐТОН. — 3 жовтня почалася нова сесія Верховного суду США, в ході якої буде розглянуто ряд спірних питань, які зачіпають повноваження федеральної влади, в тому числі у сферах охорони здоров'я, іміґраційної реформи і позитивної дискримінації. У найближчі тижні і місяці дев'яти суддям належить вирішити, чи не суперечить Конституції проведена Президентом Бараком Обамою реформа охорони здоров'я, що стала ключовим моментом його внутрішньої політики. Новий закон, який поки що повністю не вступив в силу, та проблема іміґрації є особливо гарячими темами в американському суспільстві напередодні президентських і конґресових виборів 2012 року. Крім того, Верховний суд у черговий раз розгляне питання про проведення судових дебатів з проблеми позитивної дискримінації при прийнятті в коледжі і вирішить, чи може керівництво навчальних закладів використовувати квоти при відборі студентів. Члени Верховного суду також обговорять питання щодо іміґраційних законів штату Арізона і деяких інших штатів. Раніше нижчі судові інстанції заблокували деякі положення цих законів. Рішення Верховного суду вплине також на майбутні зміни іміґраційної політики. Сесія Верховного суду триває 9 місяців, і рішення з розглянутих справ, як правило, виносяться до червня. Проте судді можуть відмовитися розглядати деякі з представлених справ. На даний момент до складу Верховного суду входять п'ять переважно консервативних і четверо переважно ліберальних суддів. Всі вони займають свою посаду довічно. *(„Голос Америки")*

Леон Панета заявив про зростання політичної ізоляції Ізраїлю

ВАШІНҐТОН. — Секретар Департаменту оборони США Леон Панета 4 жовтня попередив Ізраїль про зростання політичної ізоляції цієї країни на Близькому Сході, яким цього року прокотилася хвиля заворушень і протестів. Перебуваючи з своєю першою візитою в країні на посаді глави Пентаґону, Л. Панета заявив, що Ізраїль мусить відновити переговори з палестинцями і налагодити дипломатичні взаємини з Єгиптом та Туреччиною. Згідно з пляном, цього тижня Л. Панета матиме зустрічі з прем'єр-міністром Беніяміном Нетанягу та міністром оборони Єгудом Бараком, як також з палестинським Президентом Махмудом Абасом та прем'єрміністром Саламом Фаядом. Відтак він відбуде до Брюселю для участи в засіданні міністрів оборони країн НАТО. *(„Голос Америки")*

МВФ радить підвищити бюджетну дисципліну

ВАШІНҐТОН. — Урядам европейських країн з економікою, що розвивається, слід підвищувати бюджетну дисципліну і допомагати банкам у скороченні обсягу проблемних кредитів, щоб успішно впоратися з наслідками боргової кризи в еврозоні. Про це йдеться в реґіональному економічному прогнозі Міжнародного Валютного Фонду (МВФ) для країн Европи, оприлюдненому 5 жовтня. Фонд прогнозує зростання Валютного валового продукту (ВВП) европейських ринків, що розвиваються, на 4.4 відс. у 2011 році та 3.4 відс. у 2012 році, оскільки „уповільнення світового зростання буде відчутне і в цій групі країн". До цієї групи країн МВФ відносить Албанію, Білорусь, Болгарію, Боснію та Герцеґовину, Угорщину, Латвію, Литву, Македонію, Молдову, Польщу, Росію, Румунію, Сербію, Туреччину, Україну, Хорватію, Чорногорію і реґіон Косово. У 10 країнах Східньої Европи, що входять до Евросоюзу, зростання ВВП, за оцінками МВФ, складе 2.9 відс. цього року і 2.8 відс. наступного року. *(Радіо „Свобода")*

У Ємені вбито народженого у США радикального ісляміста

САНА, Ємен. — У Ємені, внаслідок удару авіяції США ліквідовано розшукуваного США та Єминoм радикального проповідника єменського походження Анвара аль-Авлакі. У повідомленні Міністерства оборони Ємену зазначається, що А. Авлакі, якого пов'язують з базованими в Ємені силами „Аль-Кайди", було вбито разом з кількома іншими підозрюваними ісламістами. Єменський уряд не подав іншої інформації про обставини ліквідації А. Авлакі. Проте представники сил безпеки та племенні джерела кажуть, що народжений у США А. Авлакі загинув 30 вересня вранці внаслідок авіоудару по автоколоні „Аль-Кайди", яка просувалася східнім районом Ємену. А. Авлакі розшукували як США, так і Ємен, за його ймовірну ролю у терористичних атаках, включно з спробою підірвати американський авіолайнер у 2009 році. Загально вважається, що А. Авлакі також був радником особи, підозрюваної у стрілянині на американській військовій базі в Тексасі. *(„Голос Америки")*

М. Саакашвілі вважає вступ Грузії до ЕС питанням життя і смерти

ТБІЛІСІ, Грузія. — Президент Грузії Михайло Саакашвілі заявив 30 вересня, що його країна повинна знаходитися в Евросоюзі. „Зближення з Евросоюзом є вирішальним з точки зору розвитку й безпеки Грузії. Ми не можемо залишатися самі, ми знаходимося в дуже складному реґіоні й стоїмо перед неабиякими викликами. Для нас це питання життя і смерти. Ми повинні перебувати в якомусь об'єднанні. А найкраще об'єднання для нас – це европейський дім", – заявив грузинський провідник. За словами М. Саакашвілі, безліч провідників Европейського союзу вважають, що Грузія має стати членом цієї організації. „Ще кілька місяців тому про це неможливо було голосно говорити. Це дуже велика для нас зміна", – сказав він. Великим досягненням, на його думку, є й те, що европейська та американська преса пише, що найдалі від усіх у програмі Східнього партнерства з Евросоюзом просунулася саме Грузія. Це означає, пояснив М. Саакашвілі, що Грузія успішно проводить реформи в усіх галузях, і її досвід у галузі боротьби зі злочинністю, вивчають провідні европейські країни. Нагадаємо, в січні Евросоюз схвалив угоди з Грузією про спрощення візового режиму та реадмісію. *(„Кореспондент")*

Німеччина відзначила 21-шу річницю возз'єднання

БОН, Німеччина. — 3 жовтня Німеччина відзначала 21-шу річницю возз'єднання східньої і західньої частин країни у 1990 році. Президент Крістіян Вульф, Канцлер Анґела Меркель та інші високопосадовці зібралися у колишній столиці Західньої Німеччини – місті Бон. Західня частина країни і комуністична східня частина були возз'єднані 3 жовтня 1990 року – менше, ніж через 11 місяців після падіння Берлінської стіни. Раніше цього ж дня німецька влада звільнила чотирьох осіб, заарештованих 1 жовтня за підозрою в плянуванні атак під час урочистостей, присвячених Дню возз'єднання. За словами високопосадовців, підозрюваних звільнили за браком доказів їх причетности до терористичних груп. Німеччина – найбільша економіка Европейського союзу і є ключовим гравцем у вирішенні проблеми боргової кризи Еврозони. *(„Голос Америки")*

У Празі відкрили пам'ятник Президентові В. Вільсонові

ПРАГА, Чехія. — У Празі 5 жовтня відкрили новий пам'ятник колишньому Президентові США Вудро Вільсонові. Скульптор зобразив Президента В. Вільсона на Версальській мирній конференції 1919 року, наприкінці Першої світової війни. Тоді американський Президент виступив за незалежність Чехословаччини після розвалу Австро-Угорської імперії. Перший пам'ятник В. Вільсонові в Празі був знищений нацистами в роки Другої світової війни. *(Бі-Бі-Сі)*

Суд визнав Аманду Нокс невинною у вбивстві

ПЕРУДЖІ, Італія. — У 2009 році Аманду Нокс та її друга визнали винними у вбивстві британської студентки Мередит Керчер 1 листопада 2007 року. 3 жовтня італійський суд визнав її невинною і зняв усі попередні звинувачення. Тіло М. Керчер знайшли у квартирі, яку вона наймала з американкою. За версією прокурорів, трагедія сталась під час сексуальних ігор з вживанням наркотиків. Справа набула величезного розголосу як в Італії, так і в світі загалом. У 2009 році А. Нокс засудили на 26 років ув'язнення, її друга – на 25 років. Однак, у процесі апеляції суддя дозволив залучити до справи двох незалежних експертів, які встановили, що процес збору поліцією зразків дезоксирибонуклеїнової кислоти з білизни жертви, на основі чого засудили американку та її італійського коханця, відбувався з порушенням правил. Це, на погляд експертів, дискредитує цю частину звинувачення. Однак, прокурори відкидали висновки експертів. У справі фіґурує ще одна особа – Руді Герман Ґуеде. На місце злочину були знайдені зразки його дезоксирибонуклеїнової кислоти. Р. Ґуеде визнає, що під час вбивства знаходився в квартирі, однак, стверджується, що перебував у ванній кімнаті і слухав музику в навушниках. У 2008 році він був засуджений на 30 років ув'язнення, однак, продовжує заперечувати свою причетність до вбивства. *(„Голос Америки")*

Білорусь відмовилася від участи в зустрічі „Східнього партнерства"

МІНСЬК, Білорусь. — Міністерство закордонних справ (МЗС) Білорусі 30 вересня заявило про неможливість участи країни в зустрічі „Східнього партнерства" у Варшаві. У зриві участи офіційний Мінськ звинуватив організаторів зустрічі, які відмовилися запрошувати Президента Білорусі Олександра Лукашенка, а потім обмежили участь у заходах керівника білоруської делеґації, Посла Білорусі у Польщі Віктора Гайсенка. „Білорусь активно працювала в інтересах підготування зустрічі і мала намір брати участь в його заходах. Однак, у цих умовах участь в зустрічі стала неможливою: партнерство не може бути засноване на дискримінації", – йдеться в заяві МЗС Білорусі, опублікованій на сайті відомства. При цьому МЗС Білорусі зазначає: „Рішення зустрічі, що зачіпають інтереси Республіки Білорусь і прийняті без прямої згоди нашої країни, будуть нелеґітимними", – вважають у МЗС Білорусі. У зустрічі „Східнього партнерства", крім Білорусі, брали участь вищі керівники всіх держав „Східнього партнерства" – України, Молдови, Вірменії, Грузії і Азербайджану. Раніше Евросоюз запросив Білорусь до участи в зустрічі на рівні керівника МЗС країни, оскільки на початку року Брюсель запровадив санкції щодо Мінська і заборонив більшості білоруських чиновників перетинати кордони ЕС. Разом з тим, Мінськ заявив, що його делеґацію може очолити тільки Посол В. Гайсенок. *(„Укрінформ")*

У Казахстані заборонили Комуністичну партію

АЛМАТИ, Казахстан. — Адміністративний суд Алмати 5 жовтня прийняв рішення припинити діяльність Комуністичної партії Казахстану (КПК). Раніше прокуратура Алмати порушила адміністративне провадження стосовно першого секретаря Центрального комітету Комуністичної партії Газіза Алдамжарова за участь у незареєстрованому опозиційному об'єднанні „Народний фронт". „Карні санкції застосували до мене і винесли постанову припинити діяльність партії. Ми тепер не можемо брати участь у передчасних парляментських виборах", – сказав Г. Алдамжаров. Опозиційні незареєстровані „Алга" („Вперед") і КПК оголосили про об'єднання в „Народний фронт" наприкінці червня. *(УНІАН)*

Патріярх...

(Закінчення зі стор. 1)

кого, який уберіг народ від розчинення в латинському, німецькому та польському світах і став de facto етнархом частини українців; дало Ісповідника Віри Йосифа Сліпого, який зберіг Церкву як таку і розвинув її в країнах поселень; дало Владику Івана-Мирослава Любачівського, який повернув УГКЦ на історичну Батьківщину; дало Владику Любомира Гузара, який вивів Церкву на загальнонаціональний та на світовий рівень – згадаймо хоч би візиту до України Великого Папи Івана-Павла II. Що напишуть про перші 5-10 років Вашої каденції, що могло б стати їх головним здобутком?

– Не знаю.... побачимо за п'ять-10 років... Але я зараз відчуваю, що на тому рівні розвитку, на якому знаходиться наша Церква, ми починаємо діяти як ґльобальна Церква. Це не мій вислів, він вже звучав. Тобто українська Церква є далеко не реґіональною. Це є Церква, яка має свій центр в Україні, але живе як єдине тіло в цілому світі. Це Церква, яка є українською, але сьогодні душпастерює в різних культурах. І питання „єдности в різноманітності" стоїть сьогодні перед нашою Церковою дуже цікаво і дуже гостро. Я думаю, що це буде одне з тих питань на наступні п'ять років, а що про них напишуть – то вже час покаже.

– Що Патріярх Святослав запитує сьогодні людину Святослава Шевчука про свою місію?

– Ну.... Я трошки перефразую це запитання... Я часом себе запитую: „Господи Боже, чого Ти зі мною зв'язався? Щоб мене послати – маленьку, звичайну людину, яка сповнена своїх слабкостей, своїх обмежень і, можливо, певного нерозуміння навіть покищо самої цієї місії?". Я питаюся про це Господа Бога... І я не маю сьогодні відповіді.

– Сьогодні – хіба вперше за тисячу років існування свого – наша Церква має в Україні трьох, якщо можна так сказати, „фронтменів" загальнонаціонального рівня: Вас, Блаженнішого Любомира, ректора УКУ о. д-ра Бориса Ґудзяка. Усіх трьох вас почула, побачила, визнала країна, зацікавилась вами. На яких головних проблемах Церкви і народу ви наголошуєте?

– Таких проблем є, можливо, кілька. Найперше скажу, що дуже тішуся, що таких фронтменів є декілька. Я колись відчував, що нашій Церкві завжди бракувало такого різноманіття. Завжди нашу Церкву ідентифікували з одною особою або через одну особу тільки інтерпретували. А всі ми різні – ті три особи, яких Ви назвали. Кожна з них має свою особисту історію, своє виховання, свою інтелектуальну, так би сказати, формацію. Але всі ми є члени однієї Церкви. І тому, я думаю, є дуже позитивним те, що ми, можливо, по-різному, представляємо одну і ту саму сутність, якою є наша Церква.

Один з тих наголосів я почав давно ставити – не тільки тоді, коли мене обрали главою Церкви, а тоді, коли мене призначили до групи єпископів, які опрацьовували бачення нашої Церкви на наступні 10 років. Кожен з єпископів своє наголошував, я наголошував на питанні інкультурації. На мою думку, це є щось таке, що дуже актуальне і важливе для нашої Церкви і щось таке, що пов'язане з завданням „нової євангелізації", про яку так багато говорять в Католицькій Церкві.

Я це почав глибоко розуміти в Арґентіні. Тоді я перед собою почав ставити таке запитання: „Що означає бути східнім католиком в латиноамериканській культурі?". Я ставив це питання перед багатьма вченими людьми – науковцями, культурологами, діячами культури, інтелектуалами. Ніхто мені не дав відповіді, яка б мене задовольнила. Але, думаю, що питання інкультурації для нас, для нашої Церкви і взагалі Церкви Христової назагал є дуже важливим. Адже ми живемо в часі дуже швидких культурних змін, в часі, коли саме розуміння поняття „української культури" ще до кінця не оформлене в його модерному, сучасному вигляді. Крім того, є питання „внесення" спадщини Східньої Католицької Церкви в різні культури – що необхідно „вносити", а що, скажімо, десь до певної міри „опустити"? Що є основне, а що - другорядне? В чому нам потрібно бути абсолютно єдиними в нашій Церкві, яка живе в різних країнах, а в чому можна допустити якусь різноманітність? Це не просте питання. Думаю, що ми на нього ще будемо шукати відповіді. Але ми мусимо її знайти.

– Ваше обрання підкреслило, принаймні для деяких, кричущу різницю між Вами та предстоятелями інших Православних Церков в Україні, принаймні вікову. Що відрізняє вас? Що об'єднує чи може об'єднати вас з Предстоятелями інших Православних Церков?

– Все ж таки думаю, що нас може об'єднати наша спільна спадщина, спільне коріння, бо вони є. Чим глибше ми будемо розуміти і жити своїми кориннями Київського Християнства, тим ближче будемо один до одного. Очевидно, що ми всі різні – тут мова не йде лише про віковий бар'єр чи якісь інші речі. Ми все ж таки є дітьми тих своїх, я б сказав, осередків, в яких ми осмислювали себе як церковні люди. Але я щораз більше, зокрема в Києві, починаю бачити, що ми маємо дуже глибоке спільне коріння, ми повинні його відкрити.

Для мене було дуже приємно почути, що, навіть Українська Православна Церква в єдності з Московським патріярхатом дуже цінує свою назву як Київська Церква і хоче її глибше розуміти і пізнавати. Отож, думаю, ми багато маємо спільного.

– Українські медіа пишуть якісну відмінність в кращий бік між вашими монахами, священиками, єпископами та їхніми „колегами" з обох патріярхатів та УАПЦ. Це назавжди?

– Думаю, що це дуже відносне твердження. Говорити про „якість" особи – це завжди небезпечно, бо кожна особа – унікальна. Можна говорити про якість якогось методу, ефективність тої чи іншої акції. Але говорити, наприклад, про якість духовного життя – дуже важко. Очевидно, що ми хочемо бути якісними, але мусимо бути теж і глибокими.

– Українці на поселеннях в період після Другої світової війни й аж до розпаду СРСР зробили величезний, якщо не сказати – визначальний, внесок у збереження нашої культурної, релігійної, національної ідентичности. Якою може бути або повинна стати, з Вашої точки зору, місія сучасної діяспори в XXI столітті?

– Думаю, що місія діяспори до кінця ще не є окреслена. Я, скажімо, щонайменше, знайшов два поняття ролі і місії діяспори. Одна думка, що це є та діяспора, яка повинна „вносити" багаж тої культури, яку зберегли за кордоном, в українську дійсність – зокрема впливаючи на ті чи інші державні чинники, впливаючи на політику Президента чи Уряду. Інші говорять про те, що їхня місія – впливати виключно на місцеві уряди і таким чином формувати міжнародний образ українства світового. Думаю, що істина лежить десь посередині – будемо робити одне й іншого не відрікатися.

– „Інтерес", якщо можна так сказати, Церкви – у спасінні душ наших. В цьому сенсі, згідно з Христовим заповітом, не має і бути не може різниці між „елліном та юдеєм". По факту наша Церква є вселенською в мініятюрі, але при всьому тому інституцією глибоко національною за своєю формою і за своїм змістом, якщо можна так сказати. Якщо в порядок денний постане питання створення парафій, в яких служитимуть російською мовою – як це вплине (або не вплине) на виразно національний характер УГКЦ?

– Бачите, це питання є другорядним щодо суті Церкви. Сьогодні ми відправляємо наші Богослуження англійською мовою, еспанською, португальською... То чому нам в принципі не бути готовими служити Літургію тією мовою, яка душпастирськи буде ефективна і потрібна? Тут я не бачу, сказати б, якогось „ідеологічного" підґрунтя, не бачу, чому ми повинні бути до цього закритими.

На даний момент треба бути, перш за все, відкритими для того, щоб проповідувати і навчати людей російською мовою, хоча російську мову як богослужбову сьогодні навіть самі росіяни не використовують і тому нам не потрібно покищо цією мовою служити.

Це є щось таке, що належить до другорядних, я б сказав, елементів, які потрібно буде вивчати відповідно до потреб.

– Українці, розкидані по світах, на відміну від тих, що живуть в Україні, дуже гостро реаґують на візити до нашої Батьківщини Вашого „колеґи", який очолює дочірню (щодо Київської) Церкву. Наскільки реальною, з Вашого погляду, є інсталяція „Русского міра" на території України?

– Чесно кажучи, я є дуже скептичний до цієї ідеї, оскільки вона абсолютно несерйозно трактує ту дійсність, в якій ми всі живемо. І що цікаво? Що ця ідея більше дратує вірних Православної Церкви Московського патріярхату, ніж всіх інших. Ми на це спокійніше реаґуємо...

Але я думаю, що ця ідея може бути більш небезпечною в діяспорі, ніж в Україні, оскільки є така тенденція збирати під один омофор, під одного двоголового орла, всіх „русскоязичних" за кордоном. Тут є небезпека, що будуть створюватися альтернативні до сучасних українських громад спільноти, які будуть до певної міри присвоювати собі право представляти Український народ. І це одна з дуже серйозних небезпек. Але – побачимо....

– Ви, поміж іншими тягарями відповідальностей несете на своїх раменах – як Великий Канцлер Українського Католицького Університету – і тягар відповідальности за успіх (або неуспіх) його місії. Якою ви бачите місію УКУ в найближчі п'ять-10 років? Якою мірою Ви розумієте, відчуваєте, що УКУ є одною з небагатьох інституцій, яка протистоїть сучасному владному мракобіссю в Україні?

– Я б, можливо, до цього питання з іншого боку підійшов. Цей університет для нас є покищо одинокою інтелектуальною потугою, яку має наша Церква. Це – потуга, яка має далеко ширше значення, як тільки для українського суспільства. Це такий інтелектуальний скарб, без якого Церква не може існувати.

Буквально декілька днів тому я вперше, як Великий Канцлер, відвідав свій Університет і сказав таку парадигму: я не уявляю УГКЦ без УКУ і УКУ без УГКЦ. І це дуже добре, що сьогодні в українському суспільстві УКУ є дуже потужним моральним авторитетом, по-перше. І по-друге, певною альтернативою до тих, я б сказав, радянських освітніх стереотипів. Думаю, що УКУ має також велике значення і для закордонного українства, оскільки зможе направду послужити всій нашій Церкві – для того, щоб вона могла зберегти свою ідентичність.

– Якими є головні внутрішні та зовнішні загрози для УГКЦ, отже, для нашого народу та українців, поза межами історичної батьківщини сущих?

– Я б сказав, що, можливо, внутрішня загроза – це своєрідна відчуженість від своєї матірної території і від того життя, яке є в Церкві, яке спостерігається в окремих реґіонах. Я коли прибув до Арґентини, то відчув, що впродовж багатьох років бракувало живого зв'язку цієї епархії і цих людей з нашим центром в Укрaні, якого вони не знали і не розуміли. Мені було дуже приємно, коли багато моїх вірян в Арґентині говорили, що вони тепер почуваються набагато ближче до серця Української Церкви, тому що можуть до свого глави еспанською мовою звертатися. Це – один з моментів ґльобальної Церкви – щоб жодна з тих частин, які розкидані у світі, не була відокремлена, відчужена, але жила в живому сопричасті.

Коли мова йде про зовнішні небезпеки, то я б говорив про загальне збайдужіння до питань Церкви і релігії як такої. Це по-перше. По-друге, це – нові форми ідентифікації себе з Церквою чи народом, які має модерна людина. Я б сказав, що усталених обов'язків щодо Церкви чи народу модерна людина дуже часто не відчуває. В постмодерному світі вона зважає, перш за все, на свою персональну вигоду від тої чи іншої приналежності. Отож, думаю, ми це повинні мати на увазі і вміти відповідати на ці виклики.

– Де для Патріярха Святослава пролягає (або закінчується) лінія компромісу у стосунках з існуючим політичним режимом, який перетворив на глум саме поняття „Україна"?

– Компроміс там відкидається, де в гру входить гідність особи.

– Ваша Святосте, що Ви хочете побажати читачам „Свободи", які прочитають це інтерв'ю?

– Я б хотів перш за все побажати не бути байдужими до свого народу, його майбутнього і, зокрема, до його Церкви, яка є душею цього народу. Хотів би побажати бути добрими християнами, бути добрими, глибокими українцями.

Уточнення

Автором вміщених 30 вересня у „Свободі" світлин з акції протесту 21 вересня у Ню-Йорку була Роксоляна Лозинська.

Запах газу над Европою

Може, хтось і повірив, що Президент України Віктор Янукович повернувся, нарешті, лицем до українських національних інтересів, а ми – ні. Щоб повернутися лицем, треба мати лице. А тут бачимо тільки маски. Він так гарячково шукає способу ефективно, з найбільшою вигодою для себе знову обдурити українську суспільність, що його, бідного, аж шкода стає. Бо хоч як би реґіонали не витончувалися у політичному лукавстві, видати сморід російського газу за трояндовий запах їм не вдасться.

Чому ж В. Янукович не годен обійтися без гри? Тому що ганебні минулорічні харківські угоди, котрі продовжили на 25 років перебування російської військової фльоти в українському Севастополі – в обмін на 100-долярове зниження ціни на російський газ, не привели до цього зниження. Навпаки – газ для населення став ще дорожчий. Окрім цього, угоди потягнули за собою втрату для України нафтогазоносного шельфу в Керченській протоці.

Тому про ті угоди, які проголошувалися як блискуча перемога новообраного Президента, влада нині воліє не згадувати. А щоб їх забув весь народ, потрібна нова „блискуча перемога" В. Януковича. Так виникла „кримінальна справа" Юлії Тимошенко: мовляв, колишній прем'єр-міністер в 2009 році уклала шкідливу для України газову угоду з Москвою, а тепер принциповий і непохитно чесний український Президент в ім'я України об'єктивним судом уневажнює підписи Ю. Тимошенко і російського прем'єра Володимира Путіна під тією угодою. Гурра Президентові!

Ні, „гурра" не виходить. Газова гра непередбачено вислизає не лише з-під ніг В. Януковича, але й з-під контролі нахабних кремлівських можновладців. Час відмовляється працювати на них. Російський „Ґазпром" все ще надимає щоки: хочете дешевшого газу, віддайте нам газотранспортну систему. Ні, якось незручно – народ не зрозуміє нової поступки перед Москвою. От і їздять до Москви і назад то В. Янукович, то прем'єр Микола Азаров. І немилосердно смішать самих себе. М. Азаров, повернувшись з Москви, без ніяких на те підстав повідомив про створення тристороннього (Україна–Росія–Европейський союз) газотранспортного консорціюму. Че не фантазер цей М. Азаров? Представник Европейської комісії Марлен Голзнер розвела руками: „Ми нічого про це не знаємо, прочитали тільки у пресі".

В. Янукович – ще у смішнішому становищі. Він сподівався заслужити вдячність від Европейського союзу за миролюбне полагодження газових суперечок з Москвою, які, на його застарілий погляд, зашкодили б Европі. А тим часом Европа неспішно, але впевнено невтралізує російську монополію в газлузі газового постачання. Ось досить промовисті приклади: в червні цього року Европейський союз не дав „Ґазпромові" купити ні найбільше підземне газосховище в Австрії, ні компанію „Central European Gas Hub", котра володіє цим сховищем; ЕС прийняв так званий „Третій енерґетичний пакет" законів, які унеможливлюють дальшу експансію „Ґазпрому"; ЕС також сприяє просуванню газопроводу „Набуко" в Середню Азію і на Близький Схід; і ще це: Канцлер Німеччини Анґела Меркель заявила про недоцільність будівництва другої черги газопроводу „Північна течія" (Nord Stream), на що вельми розраховувала Москва у своїх далекосяжних плянах бачити Европу на колінах.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році Видає Український Народний Союз

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $65.00, на півроку – $40.00. Для членів УНСоюзу $55.00 річно, на півроку – $35.00. За кожну зміну адреси – $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda". Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор – Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041
e-mail: admin@svoboda-news.com

Керівник відділу оголошень – Марійка Осціславська (973) 292-9800 дод. 3040
Fax: (973) 644-9510
e-mail: adukr@optonline.net

Передплата – Марійка Пенджола 973) 292-9800 дод. 3042
e-mail: subscription@svoboda-news.com

ЖОВТЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ

17 днів, котрі змінили Україну

Історія ця недавня, але з тих, котрі й по роках і десятиріччях не потьмяніють, не перестануть поривати дух української молоді до високого чину. Про ту незабутню, направду доленосну подію писали всі европейські газети. Певна річ, що й наша „Свобода" – також. У її числі з 17 жовтня 1990 року читаємо:

„Головними подіями життя в Україні залишаються голодівка студентів та сесія Верховної Ради УРСР. Розпочавши голодівку 2 жовтня, студенти вимагають резиґнації уряду Віталія Масола та протестують проти підписання нового союзного договору з Москвою. На сесії 10 жовтня В. Масол відмовився від резиґнації, що викликало масовий стихійний мітинґ увечорі того ж дня. Сотні киян відразу по закінченні сесії заповнили Хрещатик, щоб підтримати голодуючих та їхні вимоги... Біля табору голодуючих о 7-ій годині вечора відбувся 40-тисячний мітинґ, на якому виступили народні депутати, діячі культури, закликаючи підтримати студентів... Понад 30 студентів відголодували вже 13 діб. Оскільки до студентів приєдналися нові учасники, в тому числі й народні депутати України, то число голодуючих у Києві зросло до 337 осіб... На адресу Верховної Ради надійшла телеграма з Донецька, у якій повідомляється, що студенти Донеччини голодують на центральній площі міста, солідаризуючись з учасниками студентської голодівки в Києві...

Колишні політв'язні оприлюднили звернення, у якому сказано: „Боротьба проти колоніялізму і однопартійної диктатури триває. Наші надії на те, що нинішній парлямент республіки доможеться реального державного суверенітету України, виведе суспільство з економічної і політичної кризи, запевнить військову службу українських юнаків на українській території, розвіялися. Офіційну інформацію про голодівку студентів представники КПРС у Верховній Раді зустріли зневажливим сміхом. Це остаточно викрило їхнє антинародне, антипатріотичне обличчя... Ми, колишні політв'язні російсько-радянської імперії, закликаємо демократичну громадськість України активно підтримати студентів. Ми пишаємося відвагою і політичною зрілістю українського студентства і приєднуємося до вимог учасників голодування".

Завирувала вся Україна. Розпочався загальний страйк усіх вищих навчальних закладів столиці. В об'єднаній протестній акції виступили студенти Львова, Луганська, Дніпропетровська. Через пару днів готовність долучитися до страйку оголосила низка великих промислових підприємств країни. Довкола серцевини національного антиімперського руху – голодуючих студентів – здіймалася всеукраїнська революційна хвиля. Тому й не дивно, що згодом, після перемоги, цей чистий, шляхетний сплеск радикального молодечого відкидання „імперії зла", сплеск віри у свій народ і в правду та справедливість дістав назву – Революція на ґраніті. І вже ніяка ворожа сила не зможе заплямувати цю сторінку новітньої історії України, не зможе витерти з неї ані одного рядка. Ось один з багатьох незабутніх: патріярх української літератури Олесь Гончар відмовився від членства в Комуністичній партії – на знак ідейної єдности з голодуючими студентами.

За своїми вислідами то справді була революція. Нестримий розвиток подій змусив Верховну Раду 17 жовтня 1990 року розглянути вимоги непохитних студентів і задовольнити навіть ті з них, котрі ще місяць перед тим здавалися нездійсненною фантазією. Та парляментська постанова передбачала: прийняття Закону про громадські об'єднання й організації в Українській РСР та Закону про вибори на багатопартійній основі; військову службу громадяни України можуть відбувати поза межами республіки тільки за добровільною згодою; все майно партії і комсомолу має бути націоналізоване; зусилля Верховної Ради будуть спрямовані на побудову правової суверенної Української держави, на прийняття нової Конституції, і поки цього не буде досягнуто, укладання Союзного договору слід вважати передчасним.

І нарешті останнє: Революція на ґраніті таки зіганла з прем'єрського крісла Віталія Масола.

Мабуть, не буде перебільшенням ствердити: якби та героїчна студентська голодівка не сколихнула всю Україну, не збудила її найсокровенніших думок і надій, то ледве чи й дійшло б потім до Помаранчевої революції. Втім, у цій останній були активними багато хто з голодуючого студентства, та й нині вони діють на поверхні громадсько-культурного і політичного життя: Олесь Доній, В'ячеслав Кириленко, Маркіян Іващишин, Володимир Чемерис, Оксана Забужко, Олександер Ірванець, Вахтанґ Кіпіані, Михайло Свистович, Олег Тягнибок, Тарас Більчук та багато-багато інших.

Неможливо без крайнього зворушення читати нині один з документів Революції на ґраніті – звернення студента Михайла Канафоцького до ровесників, оприлюднене за два тижні до початку голодування:

„...Ідеально прожите життя – це життя, віддане Вітчизні...Наше майбутнє – в наших руках. Або зараз, або ніколи! Ставайте в ряди борців за волю України! Єднайтеся під знаменами Правди! Відмиємо наше жовто-блакитне полотнище від червоної крови, пролитої нашими батьками за нашу неньку-Україну, і також не допустімо, щоб воно покрилося коричневою плісня́вою. І нехай простять наші матері, так уже повернулася наша доля. Нас покликала наша спільна Матір-Україна...".

Матір-Україно, що сталося нині? Ти вже більше не народжуєш синів і дочок, котрі чують твій поклик так, як його почули студенти 1990-го? За 17 голодних жовтневих днів вони змінили владу, уряд, змінили все суспільство. Чому ж сьогодні українська молодь не спроможеться вигнати з уряду бодай найбільшого україножера – міністра освіти і науки Дмитра Табачника?

П. Ч.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Ми були в одній сотні УПА

З великим зацікавленням прочитав статтю д-ра Олександра Панченка „Зиновій Соколюк – вояк УПА і професор УВУ" у „Свободі" 9 вересня. З З. Соколюком під псевдом „Семенів" я був знайомий у сотні Бриля Української Повстанської Армії у 1946-1947 роках. Він, як політвиховник свого відділу, все стежив за міжнародними новинами в радіопрограмах, відповідно їх аналізував і ділився своїми поглядами на світову політику з друзями у сотні і українським селянством.

О. Панченко у своїй статті зауважує, що „багатьом з нас, студентам з України, не були цілком зрозумілі його розважання в царині адміністративного права країн Европи".

Дійсно, проф. З. Соколюк розумів наслідки совєтського виховання людини і її сприймання самоуправління уряду своєї держави. Але не лише це. До сьогодні пам'ятаю, як З. Семенів-Соколюк попереджав своїх друзів ще в 1946 році про те, що УПА і її самостійницькі ідеї не будуть вповні прийняті колишніми совєтськими громадянами України, а у східних областях ставитимуться до українського підпілля вороже.

З. Семенів-Соколюк був гуманним вояком. Коли поставала у сотні потреба присвятити увагу хворим і пораненим, він все залишався з ними у моїх криївках споруджених на берегах річки Беги, недалеко від Щибівовського лісу, де перебувала його сотня. Його голос-тенор у пісні „Що то за прапор лопотить..." досі звучить у моїх вухах. Він був вірний син України.

Роман Мац,
Бетлегем, Пенсильванія

Має бути не Брест, а Берестя

В „Свободі" 23 вересня в рубриці „Урочисте відзначення Дня Незалежности України" була вміщена вістка Євгена Цимбалюка „Брест, Білорусь". Здивувало мене, що в українському часописі назву міста Берестя подано білоруською мовою.

Хоч саме місто сьогодні справді є в Білорусі, але його назву не слід змінювати на мову політичної приналежности його території. Шкода, що редактори „Свободи" не порадили авторові вживати українську назву.

Якщо б ми переміняли українські назви міст на мови сьогодні існуючих державних реалій, то тоді треба було б писати, наприклад, Пжемишль, а не Перемишль, Хелм, а не Холм, Грубєшув, а не Грубешів, Бяла Подляска, а не Біла Підляська, Парі, а не Париж.

Українська назва Берестя відома усім з історичних подій, що відбувалися там. Це Берестейська унія 1596 року та Берестейський мир 1918 року.

Я народився не в Бресті, а в Бересті, де мій батько д-р Василь Дмитріюк, перший голова „Просвіти" в Бересті, був вибраний до польського парляменту в 1922 році від жителів Берестейщини.

В цьому самому числі „Свободи" є стаття про українську Вікіпедію. Коли заглянемо в цю Вікіпедію, то знайдемо там багато відомостей про Берестя, славне історичне місто на Поліссі.

Не повинні ми приймати чужомовні назви українських міст і тим легковажити свою мову.

Володимир Дмитріюк,
Іст-Амгерст, Ню-Йорк

Допоможімо хворому пластунові

Старший пластун Олег Бабецький з Івано-Франківська, зв'язковий 49-го куреня ім. Івана Миколайчука, потребує допомоги. Нещодавно в нього було виявлено важке захворювання з ураженням легенів. Загальний курс лікування коштує 160 тис. грн.

Першою допомогла хворому родина Підпірків – Кароль, Роман, Адріян та Віктор. Мама хворого написала до них: „Коли я дивилась на свого сина під час хеміотерапії, на його обличчя кольору лікарняної постелі, на голову, з якої випало все волосся, в моє серце заповзав страх. А що робиться в його серці, коли тобі 21 рік, за вікном – літо і всі твої друзі в пластових таборах, де ти мав бути... Його віра і оптимізм тримають мене. Покищо передбачається чотири курси хеміотерапії до операції і чотири – після. Його захорювання – це дуже аґресивні швидкоростучі пухлини, а пухлина Аскіна, діяґностована у мого сина, уразила легені. Вона має величезні розміри – 10 на 15 сантиметрів. Але після першого курсу хеміотерапії вона трохи зменшилась. Завдяки щедрості Вашої родини ми зможемо купити якісні ліки. Ми отримали 2,850 дол. Ваша підтримка дуже вайлива для нас".

Закликаємо всіх долучитися до пожертв, звертаємося до молодіжних організацій, а особливо – до членів Пласту з прохаянням допомогти Олегові.

Пожертви з зазначенням на чекові „O. Babeckyj" просимо надсилати на адресу Злученого Українського Американського Комітету (ЗУАДК): UUARC, 1206 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111. Тел.: (215) 728-1630.

Можна електронно скласти пожертву на веб-сторінці uuarc.org. Натисніть на „Donation", а тоді на „Online credit card donation".

Пожертви можна відтягати від податків.

Юрій Наконечний,
Філядельфія

„Мене тривожать події в Україні"

Почесний консул України в Канаді Ераст Гуцуляк надіслав до „Свободи" копію листа, з яким він звернувся 6 вересня до Президента України Віктора Януковича. Нижче вміщено цей текст.

Достойний пане Президенте Вікторе Януковичу!

Звертаюсь до Вас як довголітній Почесний консул України в Канаді, член Ордену Канади та як канадець українського походження, котрий брав активну участь у відродженні України. Під час творення дипломатичних осередків в країнах світу, я придбав будинок в Отаві для розміщення Посольства України в Канаді.

Мене тривожать події, котрі відбуваються тепер в Україні. Ви, як демократично вибраний Президент великої європейської держави, даєте нагоду нехтувати демократичними цінностями, дозволяєте на суто політичний характер в судових процесах, включаючи нехтуванням прав людини.

Будучи канадським громадянином, котрий представляє Україну в Канаді, не можу знайти відповіді на виправдання теперішних ситуацій. Деякі мої колеги, консули з різних держав світу (їх в Торонто є близько 150 осіб) висловлються неґативно про те, що діється в демократичній, цивілізованій державі, котру Ви очолюєте.

Звертаюся до Вас як до ґаранта Конституції з закликом забезпечити дотримання в Україні всіх норм Конституції, законів та свободи людини. Уважаю, що утримання Юлії Тимошенко та інших під вартою є протиправним, і сподіваюся, що вони будуть негайно звільнені. Якщо будуть правдиві докази їхньої вини, то суд має бути проваджений згідно з міжнародними правилами і відповідно до їхнього стажу перебування на високих позиціях в Україні.

Мене теж не покоїть політика Міністерства освіти, котре провадить деукраїнізацію в Україні, а саме – зменшення ужитку української мови та викривлення правдивої історії України. Думаю, що настав найвищий час звільнити з посади міністра Дмитра Табачника.

Сподіваюсь, що Ви приймете до відома мої застереження і пораду,

Ераст Гуцуляк,
Пікерінґ, Онтаріо

А чи це стосується України?

„Сім'я Раєвських в історико-культурному просторі слов'янського світу", – таку назву мала міжнародна науково-практична конференція (у ній взяли участь делеґації з Сербії та Росії), присвячена 240-ій річниці з дня народження Миколи Раєвського – героя війни Росії з Наполеоном 1812 року. Його внук Микола Раєвський був учасником визвольної війни сербів проти турків. Конференція відбулась 6-7 вересня у Кіровоградському державному педагогічному університеті ім. Володимира Винниченка.

Причому тут Україна? Свого часу гетьман України Кирило Розумовський подарував село Розумівку та довколишні землі своїм сватам Раєвським. У селі збереглись храм та родинний склеп Раєвських. Кілька років тому тут створене комунальне підприємство „Історико-архітектурний заповідник родини Раєвських", яке разом з обласним краєзнавчим музеєм стало співорганізатором конференції.

Генерал М. Раєвський, очевидно, мав певні досягнення на військовій ниві. Його дочка Марія Волконська жертовно поїхала в Сибір услід за своїм чоловіком-декабристом.

На конференції було повторено багато російсько-радянських штампів. Вона стала ще однією віхою в утвердженні стереотипів минулого. Місцем проведення такого заходу не повинен би бути педагогічний університет, де мають панувати сучасні історичні дослідження, утверджуватись український погляд на минуле краю, а не констатуватися концепції, пристосовані до ідей – „Русского міра" – відверто ворожого і руйнівного для гуманітарної аври України.

В останні роки тут багато чого зроблено. Але часом той патос, з яким підносять це місце та ролю Раєвських у вітчизняній історії деякі ура-патріоти, зашкалює. „Роля" цього талановитого, відважного і шляхетного воєначальника в ході російсько-наполеонівської війни важко перебільшити. Та й подальші представники цього славетного роду залишили значний слід в історії Росії, України та Сербії", – не приховує замилування місцевий журналіст. Що це, як не загальні слова, які чітко демонструють, як працюють імперські стереотипи, десятиліттями насаджувані російською пропаґандистською машиною (хтось скаже, що вона сьогодні простоює?)

Який слід в історії України залишив М. Раєвський? Чому такого шляхетного борця за права народів, захисника національно принижених і експлуатованих сербів зовсім не зачепила підневільна доля українського народу, серед якого жив його рід? Думаю, дослідження цього питання могло б викликати найбільше зацікавлення учасників конференції.

Одним з гасел конференції стала теза про об'єднуючу ролю родини Раєвських. Але кого, з ким і навколо чого вона має об'єднати? Таке об'єднання означає жорстке й однозначне підпорядкування Росії.

Вочевидь, конференція, присвячена родові Раєвських, носить не краєзнавче, українське, а суто російське ідеологічне навантаження. Звісно, з історії не треба нікого викидати, але дивитися на усі, без винятку, події минулого слід українськими очима. А храм і склеп в Розумівці варто привести в належний стан.

Світлана Орел,
Кіровоград

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Табори співу та бандури відбулися на „Кобзарській Січі“

Заключний концерт табору „Кобзарської Січі“ на Українській православній оселі Всіх Святих в Емлентоні, Пенсильванія.

ЕМЛЕНТОН, Пенсильванія. – У таборі „Кобзарської Січі“ на Українській православній оселі Всіх Святих 6-20 серпня відбулись табори бандури та хорового мистецтва. Адміністратором „Кобзарської Січі“ був Анатолій Мурга, а мистецьким і музичним директором – Олег Махлай.

Однотижневий курс, яким провадила Адріяна Краснявська, відбувся 6-13 серпня. На цьому курсі учні віком від дев’яти до 11 років вивчили елементарну теорію музики, гру на бандурі, гру та спів сольо та в ансамблі, познайомились з історією бандури.

У православній каплиці Всіх Святих проходив курс духовного співу та музики від 10 до 14 серпня. Інструкторами були Роман Гурко, Богдан Герявенко, О. Махлай і протидиякон Ігор Махлай. Учасники співали церковні пісні славних композиторів, а інструктори давали поради хористам, дякам і дириґентам, як виконувати церковну хорову музику. У цьому курсі брали участь дорослі та учні віком від 15 років.

Курс вокального мистецтва та хорової музики відбувся 14-20 серпня. Його провадили Галина Герявенко, Б. Герявенко й О. Махлай. На цьому курсі учителі приділяли особливу увагу поодиноким учасникам і, навчаючи їх, давали поради, як виконувати твори в ансамблях та хорових колективах, приділяючи більше уваги високомистецькому виконанню творів.

Хористам, дириґентам і учасникам таборів випала нагода співати і дириґувати, коли до оселі завітав Владика Антоній.

У каплиці 14 серпня Владика відслужив Архиєрейську Службу Божу в сослужінні протодиякона І. Махлая. Під час Літургії співав хор з курсантів, посилений деякими членами Капелі бандуристів. Музичний директор і дириґент О. Махлай викликав сім дириґентів, щоб вони дириґували й на практиці засвоїли дириґуванням хором.

6-20 серпня в Залі Тисячоліття відбувся двотижневий курс бандури для підлітків віком понад 15 років, а також для дорослих.

На цьому курсі особлива увага приділялась учням, які вже вміли грати та співати, але ще потребували допомоги, а також більш досвідченим курсантам, які хотіли удосконалити свої знання співу та техніки гри на бандурі.

Щоб вивести учнів на високий рівень кобзарського мистецтва, інструктори приділяли особливу увагу чистій українській мові, дикції та поєднанню їх з грою бандури.

Про це дбали сучасний дириґент Капелі бандуристів Б. Герявенко, Юрій Петлюра, Ірина Китаста-Кузьма, Андрій Бірко, Оля Герасименко, Олександер Петлюра, Сара Чоловей, Борис Остапенко та д-р Адріяна Гельбіґ.

Виховниками були Александра Головата, Уляна Белей, Марта Бірко, Роман Белей, Володимир Брехун і Микола Мурський.

Під час дозвілля діти відпочивали, плавали в басейні, займались спортом. Вечорами вони брали участь у загальній пробі бандуристів, виступали в програмах. Курси дітей закінчилися прощальною ватрою, а табір старших бандуристів – забавою.

Після наполегливої праці, на завершення табору, 20 серпня відбувся концерт, у якому виступали юні бандуристи та Капеля бандуристів „Кобзарської Січі“.

Ярослав Ликтей

Фестиваль-пікнік відбувся в парафії св. Андрія

ПАРМА, Огайо – 11 вересня відбувся осінній фестиваль-пікнік в мальовничому куточку на узліссі, яке заповнили сотні авт. В просторій залі своїм мистецтвом чарували співаки і танцюристи. Чудово виступив квартет „Байда“ у складі Любомира Якимова, Михайла Катрича, Ігоря Гниди та Петра Стойкова. Під акомпаніямент художнього керівника Володимира Андрусишина були виконані шедеври українського пісенного мистецтва.

Потім на сцені з’явилися у барвистих українських строях учасниці відомого жіночого ансамблю „Зоря“ під орудою Ольги Чепак.

Окрасою цього фестивалю був танцювальшний ансамбль „Каштан”. Танцюристи з Школи українського танцю в Пармі кількома хореографічними композиціями полонили серця присутніх.

Зацікавлення викликала льотерія –юрмилися люди біля українських сувенірів. Справжні баталії тривали на спортивних майданчиках. А коли в залі зазвучала танцювальна мельодія і спів у виконанні вокально-інструментального гурту „Нова хвиля”, закружляли в танці молоді і поважного віку пари. Найвіртуознішими і найелеґантнішими в танцях були Надія і Михайло Калинські.

Ось уже понад 40 літ збирає українських еміґрантів в одну дружну родину Українська католицька церква св. Андрія. Неповторне враження справляє внутрішнє оформлення церкви. Від 2005 року парафію св. Андрія очолює о. Ігор Касіян. Чимало добрих справ на рахунку пароха і громади. Найбільшим здобутком є згуртованість парафіян, духовне піднесення громади та залучення дітей і юнацтва до релігійного життя.

Допізна на фестивалі звучали музика і спів. Люди спілкувалися, веселилися. Коли розходились по домівках, то подумки дякували організаторам фестивалю за добрий настрій і відпочинок.

Василь Романчук

З 1 ВЕРЕСНЯ

передплата „Свободи“ становить для членів УНСоюзу 55 дол. і 65 дол. – для нечленів.

Передплачуйте „Свободу“!

За додаткових 5 дол. – повний доступ до цьогорічних чисел газети на нашому веб-сайті

svoboda-news.com

На свято у Випані прийшли численні друзі української громади

ВИПАНІ, Ню-Джерзі. – Другий щорічний „Український фестиваль“ відбувся 1 жовтня в Українському Американському культурному центрі Ню-Джерзі (УАКЦ). Його гостями були не тільки українці, а й американці інших національностей з довкілля – сусіди та друзі української спільноти.

Фестиваль проведено для поширення досягнень української культури і збірки фондів на центр.

Головним спонзором фестивалю стала Українська Американська Федеральна Кооператива „Самопоміч“, яка на фестивалі вручила даток 50 тис. дол. на УАКЦ.

Свято спонзорували також численні підприємства та організації, включно з Українським Народним Союзом, поодинокі жертводавці. Усі вони були зазначені в програмі фестивалю – з поділом на платинових, золотих, срібних, бронзових меценатів та друзів фестивалю (не тільки з української спільноти).

В програмі свята, крім великих концертів, були також дитячі ігри, льотерія, вечірня забава (грала оркестра „Луна“), конкурс на споживання вареників, а також частування українськими стравами і продаж найрізноманітніших пам’яток.

У надвечір’я настоятель церкви св. Івана Хрестителя о. Роман Мірчук відслужив Службу Божу.

У двох концертах виступили Український танцювальний ансамбль „Іскра“ (керівник-хореограф Андрій Цибик), скрипалька-співачка Ксеня Яворська, дует Вероніка Наливайко (спів) та Калина Лещук (бандура), скрипаль Андрій Гавриш, тріо бандуристок Оксана, Марта і Катруся Телепки. Співали

(Закінчення на стор. 21)

Танець „Привіт“ у виконанні Українського танцювального ансамблю „Іскра“. *Фото: Христя Сизоненко*

На сцені – молодші танцюристки танцювального ансамблю „Іскра“.

Аня Косачевич.

Ксеня Яворська.

Тріо бандуристок – Оксана, Марта і Катруся Телепки.

Виступає вокальний ансамбль Українського музичного інституту.

Настя Каспрук.

Організатори і представники головного спонзора фестивалю – Української Американської Федеральної Кооперативи „Самопоміч“.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА
в АМЕРИЦІ

запрошує на вечір поезії та музики

ЛЕОНІДА ГРАБОВСЬКОГО

два поети/два композитори

Михайло Григорів/Микола Воробйов
Валентин Сильвестров/Леонід Грабовський

У програмі:

вірші Михайла Григорова та Миколи Воробйова
читатиме Леонід Грабовський

Музичні твори **Валентина Сильвестрова**
„Поема пам’яті Бориса Лятошинського для симфонічної оркестри“ (1968)

Леоніда Грабовського
„Гомеоморфія-4“ для великої симфонічної оркестри (1970)

будуть показані у відеозапису з Фестивалю
„Музичні прем’єри сезону“,
що відбувся у Київській Філармонії 7 квітня 2011 року.

В суботу, 15 жовтня 2011 р.
о 5-ій год. по пол.

в будинку НТШ
63 Fourth Ave. (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

КІУС CIUS

Методичний кабінет української мови
навчальні ресурси • мультимедійні засоби • семінари для вчителів-методистів • освітня бібліотека

Поділіться даром знання мови. Зробіть внесок у майбутнє!

- Ми віримо, що мова — це ключ до спадщини, культури, професійного розвитку особистости та до спілкування з понад 50 мільйонами україномовних людей.
- Понад 35 років МКУМ відіграє ключову ролю у розвитку ефективної україномовної освіти.
- МКУМ — це унікальна установа. Ми розробляємо, видаємо та розповсюджуємо україномовні навчальні ресурси. Ми співпрацюємо з учителями, шкільними радами та міністерствами освіти, щоб наші учні мали доступ до ефективної україномовної освіти світового рівня.

Допоможіть уможливити цю діяльність.
Станьте меценатами україномовної освіти.

Щоб дізнатися більше про наші проекти та про те, як ваша пожертва може допомогти, ласкаво просимо звернутися до нас на нижчеподану адресу.

Ukrainian Language Education Centre
Canadian Institute of Ukrainian Studies
430 Pembina Hall, University of Alberta
Edmonton, AB Canada T6G 2H8
Tel: (780) 492-2972 *Fax:* (780) 492-4967
Email: cius@ualberta.ca *Web:* www.cius.ca

Потрібна цілодобова опіка за старшою особою що мешкає в штаті Колорадо. Харчування та проживання - безкоштовні. Умови праці- готувати та прибирати. Тел : **1(303) 478-3974**

Д-р Леся Зборовська Голуб, лікар психолог
для дітей, молоді і дорослих
лікування страху, депресії, проблем спілкування і поведінки.
622-624 Valley Rd., Suite 6A
Upper Montclair, NJ 07043 Tel.: (973) 655-9472
Н. Дж. ліцензія SIOO3562

Astoria, Queens, NY. Потрібна особа до опіки над старшою жінкою. Праця з проживанням від понеділка до п`ятниці. Медичне - дентистичне забезпечення. Тел. 718 777-1077

“Чорний ворон”
Цю аудіокнижку В. Шкляра можна замовити за адресою: Studio Zahrava 7060 E. Parkview Dr. Parma, OH 44134 kozakpetro@yahoo.com /*25 дол. США. Від 2-х дисків і більше - по 20 дол).*

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

запрошує громадянство

на другу наукову конференцію

з циклу ювілейних заходів з нагоди 65-ліття заснування УВАН в Европі та 60-ліття УВАН у США

“УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК (1945-1950-2010): ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ”

Програма:

Відкриття ....Альберт Кіпа, *президент УВАН*

До ґенези видання УВАН *«THE WORLD OF MYKOLA LYSENKO» (2001).*
Тамара Булат – *Видатний Український Музиколог:*
Від НАН до УВАН .... *син* Тарас Філенко *Музиколог, піяніст, Пітсбурґ*

До ґенези видання УВАН *«ЛІТУРГІЯ» (2004).*
Життєвий та творчий шлях Івана Трухлого - син Василь Трухлий, М. Д. *Чикаґо*

Закриття..........Анна Процик, *науковий секретар УВАН*

Конференція відбудеться:

у неділю, 16 жовтня 2011 р., о 2-ій год. по полудні
в приміщенні УВАН
206 West 100th Street, New York, NY 10025
tel: (212) 222-1866

NEW Car Loans

as low as **2.75**% *APR**
up to 5 yrs. financing

USED VEHICLES *as low as* **3.00**% *APR**
Restrictions apply.
Membership requirements
up to 5 years financing
*Annual Percentage Rate

Анкета на Іпотеку — через Інтернет
Online Mortgage Application

- **Apply Online at www.rufcu.org.** at your convenience 24/7.
- **Start and finish your application anytime** with your personalized username and password.
- **Sign-up for Rate Watch.** We'll email you when your requested rate becomes available.

$100 off **Online Mortgage application FEE. Offer expires Oct. 31, 2011.**

UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION **УКРАЇНСЬКА** ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА
Since 1953
EQUAL HOUSING LENDER
877-968-7828
www.rufcu.org
facebook.com/UkrainianFCU

Rochester, NY: 585-544-9518 • Albany, NY: 518-266-0791 • Sacramento, CA: 916-721-1188
Syracuse, NY: 315-471-4074 • Boston, MA: 781-493-6733 • Portland, OR: 503-774-1444

Марія Матіос: „Я мала намір розповісти правду про людське життя“

14 жовтня в Українському Американському Культурному Центрі Ню-Джерзі у Випані відбудеться прем'єра вистави Івано-Франківського Академічного українського музично-драматичного театру ім. Івана Франка „Солодка Даруся“, поставленої за однойменним романом Марії Матіос (режисер-постановник Ростислав Держипільський). Спектакль здобув славу твору, який породжує відчуття причетности кожного до всеукраїнської історії. Цієї весни „Солодкій Дарусі“ аплодували у Канаді, і ось тепер – зустріч з українською громадою у США. Організатором і спонзором гастролей виступає компанія „Міст-Америка“. У переддень гастролей пропонуємо нашим читачам інтерв'ю з автором „Солодкої Дарусі“ Марією Матіос.

– Наклад „Солодкої Дарусі“ перевищив 150 тисяч. Було вже вісім перевидань книги і, мабуть, буде ще не одне. Це рекорд для української літератури. Ви особисто з чим пов'язуєте таку зацікавленість твором практично у всіх регіонах країни?

– Перше – це незнання історії і бажання довідатися, що там було на тій „західній“ у повоєнний час. Але найперше, мабуть, таки розповідь про людську долю людяними, хоча й подеколи жорстокими словами. Думаю, це називається правдою життя у художній формі

– А в чому полягає успіх „Солодкої Дарусі“ як спектаклю?

– В Україні існує вже три версії сценічної інсценізації роману. Унікальність івано-франківської вистави – у тому, що всі задіяні у спектаклі актори – молоді, середній вік трупи – 25 років. Це вчорашні студенти Івано-Франківського Інституту мистецтв. „Солодка Даруся“ була їхнім дипломним проєктом. До певної міри родинні біографії цих молодих акторів віддзеркалюють історію, розказану в моїй книзі. Кожен з них може розказати щось схоже з життя родин своїх дідусів і бабусь, батьків. Це, повірте, дуже зворушує. А з іншого боку показує, наскільки драматично, а подеколи трагічно складалися долі „западенців“, та й не тільки їхні, у повоєнний час, як навіть у одній родині тісно „обнімалися“ антагоністичні сюжети.

Можливо, саме через це гра акторів є такою переконливою, такою „сльозогінною“.

– Чи брали Ви когось із близьких або знайомих за прототип Ваших героїв у „Дарусі?

– У мене майже немає книжок без прототипів. Бо прототип – це правда. Але я ніколи не використаю знання чужих таємниць на шкоду тому, хто мені їх довірив. Тому я так ретельно камуфлюю ці історії, що подеколи прототипи моїх персонажів навіть не впізнають, що то вони.

– Письменник – це багато в чому вчитель. Чого б Ви хотіли навчити через „Дарусю“?

– Чесно кажучи, я не мала наміру вчити. Я мала намір розповісти правду про людське життя. У мене в усіх книжках є одна розмова про людину і її життя – любов, страждання, каяття, ненависть, честь, помста, зрада, милосердя, добро. Я хочу нагадувати людям про моральні категорії, не оминаючи, проте, неморальних проблем. Без цієї розмови – про ієрархію людських цінностей – немає справжньої літератури.

– Ваші твори багато в чому історичні. А як Ви ставитеся до необхідности визнання Голодомору геноцидом українського народу?

– Я входжу до Всеукраїнського громадського комітету з питань Голодомору і добре знаю, як останнім часом підводять голови ті, хто заперечує голодомор як геноцид. В Україні зараз шириться рух за кримінальне покарання такого заперечення, так, як і передбачено це законом. На жаль, покищо нема політичної волі.

Але оті величезні черги в музей Голодомору в Києві, які я спостерігаю вже тривалий час, дають надію, що прозріння у людей наступає, бо навіть неповний облік померлих від голоду, який демонструється в музеї у Книгах памяті по кожній області, може вивести з психічної рівноваги і загартовану людину. Немає іншого способу донести правду, як її розказувати і підтверджувати на прикладах.

– В якій мірі ви відчували себе частиною радянської системи?

– Все моє покоління має велику інерцію радянського мислення. Воно доволі часто не має цивільної відваги висловити свою незгоду з тим, що діється навколо. Воно воліє скрутити дулю в кишені – але змовчати, мовляв, від нас нічого не залежить. Це хибна позиція. А лікувати як? На прикладі життя інших людей, інших країн. Інститути громадянського суспільства в Україні дуже і дуже нетривкі. Бо людей знову і знову намагаються залякати.

Згадаймо, якою знущальною і принизливою для мене як для людини, не кажучи про мою родину і батьків, була спецоперація депутата парляменту – комуніста Цибенка і правоохоронної системи України проти мене як письменника впродовж кількох місяців 2010-2011 року. Не знаю, де і в якій країні 10 діючих генералів, дев'ять полковників і ще кілька нижчих чинів були б задіяні в „зимовому поході“ проти одного слова у книжці? Тим часом, коли рівень злочинности і корупції в Україні небачено високий. Усю хронологію того мого переслідування надруковано у новій моїй книзі „Хроніка українського самашествія, Або державна ода фалосу“, яка щойно побачила світ, як і нова повість „Армагедон уже відбувся“, які я маю намір презентувати в Америці під час гастролей театру.

– Україна зараз переживає гастарбайтерський бум. Сотні тисяч дітей залишаються без материнського нагляду. Чи цікавить Вас така тема для розвитку її у майбутніх творах? Якою Ви бачите долю дітей, що зростають у таких умовах?

– Це, мабуть, найтрагічніші сторінки української новітньої історії. Тут треба пера двох Шекспірів і трьох Стефаників, а ще – вагон заспокійливих ліків. Це ще одна загроза національній безпеці країни. Але хто цим переймається, окрім філософів і митців?

– Що треба зробити, щоб ця ситуація змінилася?

Марія Матіос

– Треба мати політичну волю до змін. Її покищо немає. І через те є велика загроза того, що молоді, вдатні, розумні, інтелектуальні, стануть такими ж циніками, як оце політичне поріддя, що править Україною, ніби кров із неї п'є.

– Впевнена, що багато хто захоче придбати Ваші книги, тим більше – з дарчим підписом автора. Чи буде така можливість в американських глядачів?

– Обов'язково. І з радістю! Більше того, американський глядач і читач зможе придбати і дві мої книги в перекладі англійською мовою – „Апокаліпсис“ та „Майже ніколи не навпаки“, які вийшли в Австралії у перекладі Юрія Ткача. Юрій Ткач має намір прилетіти до Америки на час наших гастролей, так що, думаю, буде можливість гарної розмови.

З письменницею Марією Матіос
розмовляла **Надія Бурмака**

Творчий вечір Юрія Тарнавського в Чикаґо

ЧИКАҐО. – 17 вересня в Українському Інституті Модерного Мистецтва (УІММ) вітали письменника і лінґвіста д-ра Юрія Тарнавського. Вечір був присвячений презентації нової книжки автора „Short Tails“, яка щойно вийшла друком англійською мовою.

Вечором провадила Віра Боднарук, голова літературної секції УІММ. На вечорі виступили видавець і письменник Екгард Ґердес, голова департаменту англійської мови в коледжі „Лейк-Форест“ письменник Дейвис Шнайдерман, професор мистецтвознавства Джім Ґуґунин; редактор видавництва Джеремі Дейвис, викладач літератури Д. Джеймсон.

Ю. Тарнавський вже не вперше виступає в УІММ. У 1973 році в первісному приміщенні музею він читав свої поезії, які увійшли в книжку „Поезії про ніщо і інші поезії на цю саму тему“. Опісля він ще не один раз був гостем інституту, де читав свої нові твори в українській мові. За професією Ю. Тарнавський – інженер з електроніки. Він захистив докторат з лінґвістики і був професором української літератури і культури в Колюмбійському університеті.

Ю. Тарнавський був одним з засновників аванґардної нюйоркської групи письменників, редактором журналів „Горизонти“ та „Нові поезії“, членом ряду письменницьких організацій, видав сім поетичних збірок, три повісті, роман та ряд перекладів з англійської, німецької, еспанської мов.

Віра Боднарук

На вечорі промовляє Віра Боднарук.

Шедеври Віктора Косенка – на компакт- диску

Компанія музичних дисків „Кентавр“ (Батон-Руж, Луїзіяна) випустила три фортепіянні сонати Віктора Косенка, награні подвижницею його музики Наталею Шкодою. Це перший їх запис в історії.

Музика В. Косенка збудована у віртуозній техніці Ференца Ліста, а характером подібна до ностальгії Йогана Брамса. Д-р Н. Шкода – визначна піяністка, педагог Університету Каліфорнії Чіко, там же організовує щорічний конкурс фортепіянового виконавства, є досконалим виконавцем музики В. Косенка. Вершинно-змістовне виконання цих українських сонат-самоцвітів треба прослухати любителями музики і, по можливості, поширити серед чужинців, бо добра музика вимагає культурних слухачів.

Компакт-диск можна купити за 16 дол. в інтернеті (номер в каталозі: CRC 3109) на www.centaurrecords.com, та в музичних крамницях. За додатковими інформаціями можна звертатися до піяністки на її електронну адресу: shkodana@yahoo.com.

Богдан Марків

Новий компакт-диск з творами Віктора Косенка у виконанні Наталі Шкоди.

У Канаді відзначили 100-річчя Пласту

ЕДМОНТОН, Альберта. – Новий пластовий рік, який зазвичай починається восени після літніх таборів, для едмонтонської станиці Української скавтської організації Пласт цього року готується відзначити 100-річчя своєї організації. Весною 1912 року пластуни гуртка, який співосновник Пласту д-р Олександер Тисовський організував в Академічній гімназії у Львові, перші прийняли пластову присягу. В той час гуртки в інших школах Львова організували Петро Франко й Іван Чмола.

Поважна частина праці едмонтонських пластунів цього року буде підготуванням до цих великих роковин, які святково закінчаться Міжкрайовою пластовою зустріччю, що відбудеться у Львові в серпні 2012 року.

Новий рік праці у домівці Пласту в Едмонтоні почався 24 вересня реєстрацією членів. Пласт поповнився „пташатами" віком від шести років, які згодом перейдуть до новацтва. Того ж дня почалися заняття новацтва і юнацтва в пластовій домівці.

Урочисто розпочато пластовий рік Літургією 25 вересня в Українській католицькій церкві св. Юрія Переможця, яку відслужив Владика Давид (Мотюк), а йому співслужили парох о. Антін Тарасенко та ієромонах Іриней – душпастир станиці.

Перехід до Уладу старшого пластунства. Фото: Андрій Шиманівка

Едмонтонська станиця Пласту. Фото: Андрій Шиманівка

Після спільного фотографування в церкві усі вирушили до конференц-центру „Шато Люї", де відбулася святковна збірка, під час якої Марта Вовк, Міла Дацько, Максим Прийма, Степан Мартинків, Юліян Тетеренко, Юстина Мельник і Николя Шиманівка перейшли до Уладу старшого пластунства (18-30 років). Ця частина свята, бунчужним якої був Микола Білаш, завдяки прекрасній погоді, відбулася на мураві конференц-центру.

М. Білаш вів подальшою програмою в залі. Трапезу благословив ієромонах Іриней (колишній пластун Павло Пристаєцький). Прочитано привітання від Владики Давида. Під час обіду на екрані показано низку фотографій з історії Пласту, які приготували юнаки Іван Сливинський і Маркіян Тетеренко.

Андрій Горняткевич

Творча зустріч з В. Луцевим у Борщівській школі мистецтв

На вечорі в школі мистецтв промовляє Ростислав Красовський, сидять – Володимир Луців і Галина Уруська.

БОРЩІВ, Тернопільська область. – У Школі мистецтв під зворушливі акорди „Елегії" Ганни Гаврилець у виконанні піяніста Тернопільської обласної філармонії, уродженця Борщева Олега Кирилюка 28 липня відбулась творча зустріч з Володимиром Луцевим – відомим співаком-бандуристом, організатором багатьох міжнародних мистецьких заходів, який нині проживає у Великій Британії.

Ведучий Ростислав Красовський зосередився на біографії співака. Особливе зацікавлення у присутніх викликали спогади В. Луцева про спілкування з відомими вихідцями з цього краю Яковом Гніздовським і Мирославом Старицьким.

Ведуча – Заслужений працівник культури України Галина Уруська запропонувала гостям виступи місцевих талантів.

Чудовий голос та вправна гра на бандурі учня Борщівської школи мистецтв, лавреата Всеукраїнських конкурсів-фестивалів Ігора Поважного, професіоналізм співачки Марії Кашубяк викликали захоплення В. Луцева, його дружини Лесі, доньки Анни. Особливо сподобалась пісня „Поміж нас" з репертуару французької співачки Шімен Баді, адже дружина В. Луцева народилась і виросла у Франції, а згодом надавала певну допомогу у перекладі з французької мови при написанні українського тексту Р. Красовським.

Композитор Ярослав Злонкевич подарував гостеві свої книги та диски з записами власних пісень, голова літературно-мистецького об'єднання „Ліра" Леся Любарська теж подарувала власні твори і поетичний альманах „Краю мій Борщівський, краю стоголосий", Василь Кирилюк представив власну пісню на слова Р. Красовського „Біла лілея".

З словами привітання до В. Луцева звернувся його давній приятель Василь Градовий – директор Чортківської дитячо-юнацької спортивної школи, палкий пропаґандист української релігійної пісні.

До гостей та присутніх з напутнім словом звернулися о. парох церкви Успіння Пресвятої Богородиці, автор власних поетичних творів о. Богдан Боднар та Іван Башняк – міський голова, який надав вагому допомогу в організації творчого вечора.

Захоплення викликав виступ бандуриста, лавреата міжнародних конкурсів, Заслуженого артиста України Дмитра Губ'яка, який нині проживає та працює в Тернополі.

Ростислав Красовський

У Запоріжжі видали альманах

ЗАПОРІЖЖЯ. – 25 вересня в „Українській світлиці" відбулася презентація альманаху „Дніпрові пороги" літературного клюбу „Літературні вечорниці" обласного товариства „Просвіта" ім. Тараса Шевченка.

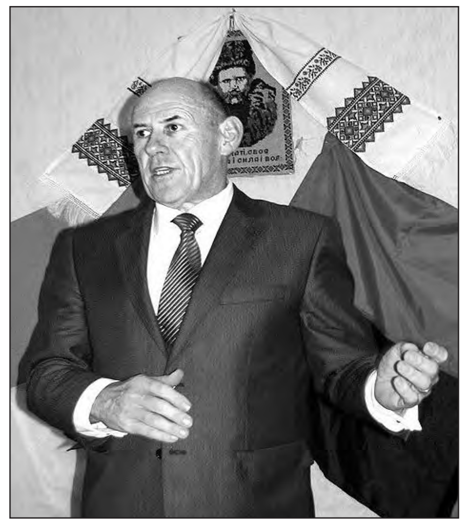
Творцями поетичної збірки стали 23 автори – члени Спілки письменників України Віра Коваль, Михайло Буряк, Пилип Юрик, а також початківці. Допомогли видати альманах Товариство української мови-Чикаго та особисто Віра і Богдан Боднаруки.

На презентації звучали вірші в авторському виконанні і теплі вітання друзів та шанувальників поезії. Презентації альманаху відбудуться в інших закладах культури та освіти Запоріжжя і області та інших, а також в сусідніх Дніпропетровській, Херсонській, Кримській областях.

Олег Ткаченко

Зустріч відбулася у Кривому Розі

КРИВИЙ РІГ. – 13 вересня місто відвідав генеральний секретар Світового Конґресу Українців (СКУ) Стефан Романів, який зустрівся з представниками місцевих національно-патріотичних громадських організацій. Він уже побував у Луганську, Донецьку, Дніпропетровську.

Генеральний секретар Світового Конґресу Українців Стефан Романів промовляє в Кривому Розі.

„Нема причини, з якої Кривий Ріг не міг би бути пов'язаним з якимось з міст Канади, Австралії чи США. Якщо ми це зробимо, то люди почнуть їздити і отримають можливість бачити, що насправді демократичні процеси виглядають інакше. Стан демократії в Україні викликає велику стурбованість у закордонного українства", – сказав С. Романів.

Представник інформаційної служби СКУ Андрій Вальчишин, котрий прибув до Кривого Рогу разом з С. Романовим, мету поїздки з'ясував як пошук ідей і справ, які можуть об'єднати українців.

„Ми об'єдналися в робочу групу „Українська справа", до якої увійшли представники різних країн, реґіонів, різних професійних напрямків, – сказав він. – Мова йде про об'єднання справами. До робочої групи увійшли люди, які займаються питаннями профспілок, інформації, молодіжної політики, вирішення жіночих проблем".

Ініціятива відвідання Кривого Рогу належала Олексієві Кляшторному, представникові Всеукраїнської профспілки „Народна солідарність". „Кривий Ріг – окреме і дуже важливе місто в загальноукраїнському маштабі", – запевнив він.

На думку директора Центру національного відродження ім. Степана Бандери Тараса Рондзистого, який теж прибув в складі делеґації, громадський рух може впливати на владу і політиків.

Редактор газети „Шлях перемоги" Віктор Рог представив зібраню книгу спогадів учасниці Організації Українських Націоналістів на Дніпропетровщині Наталки Зеленчук, яка зараз мешкає в Канаді. 200 примірників цієї книги передано до бібліотек области.

Рінат Ковбасюк

Стефан Романів спілкується з криворізьким ветераном Української Повстанської Армії Йосипом Гевчуком.

Дні України відбудуться в Римі

РИМ. – В Музеї римської цивілізації (Piazza Giovanni Agnelli, 10) 14 жовтня з нагоди днів України у Римі відбудеться відкриття виставки „Українське мистецтво святкує 20-річчя незалежности України та 150-річчя об'єднання Італії" та інавґурація виставок української художниці Ольги Мілентій „Вчення та світло" та „Рай та святилище". Це інсталяції, представлені на Архітектурній бієнале у Венеції. Буде також відкрита виставка „Душа незалежности" картин Галини Чухаль – української майстрині, яка працює в ориґінальній техніці вишивки, а також преставлено картини „Біль, любов, надія" української художниці-аматорки Надії Стойко. Виставки діятимуть до 14 листопада.

15 жовтня школярів, які навчаються в національних школах Риму, запрошено до плянетарію Музею римської цивілізації на перегляд програми „Діти Східньої Европи під єдиним небом".

16 жовтня відбудеться майстеркляса „Вишивання – давній український обряд, що об'єднує різні народи". Гостям та відвідувачам виставки буде запропоновано зробити маленький стібок на полотні, що мандруватиме Італією з метою об'єднання українців, які мешкають в Україні та в Італії. Одночасно триватиме презентація книжок Г. Чухаль, Валентини Виноградової, Н. Стойко.

3 листопада буде конференція „Мистецтво, яке знайомить з історією України" з показом фільму „Подорожуй Україною" і прозірок про Софію Київську.

6 листопада українські творчі колективи „Мальва" та „Бон Вояж" виконають українські народні танці і танці народів світу.

Святкування організовують Асоціяція українських жінок-робітниць в Італії та Асоціяція „Україна-Світ".

З запитаннями можна звертатися на телефони: 339-758-4432, 389-686-5382.

Світлана Ковальська

Журналісти України побачили минуле і сучасне Шевченкового краю

Олександер Вівчарик

ЧЕРКАСИ. – Уперше за багато років журналістський фонд при Національній спілці журналістів України провів 8-10 вересня за програмою „Пізнаємо Україну разом" прес-тур у Шевченковому краї для журналістів з усієї країни.

Черкащина – духовний і географічний центр України, край унікальної історії. Тут була перша козацька республіка, 7,000 років тому тут зародилася трипільська цивілізація. В області діє два національно-культурних і два державних заповідники, є 10 тис. пам'яток історії та культури.

Шевченків край дуже перспективний для інвесторів. Тож обласна влада створила головне управління інвестиційно-іноваційної політики. І є вже перші результати. Наприклад, цього року з допомогою французького інвестора в Черкасах введено в дію завод з виробництва тари для будівельних супермаркетів. А це 400 нових робочих місць. За два роки в області було введено в експлуатацію 230 різноманітних об'єктів. Серед них музей Тараса Шевченка в Каневі, обласна дитяча лікарня.

Три дні мандрівки журналістів Шевченковим краєм промайнули, мов одна мить. У селі Легедзиному директор історико-культурного заповідника „Трипільська культура" Владислав Чабанюк розповів про прадавнє поселення площею 450 гектарів, яке розкопують з 1981 року. Розкопано 46 жител, а в поселенні було понад 3,000 двоповерхових будівель трипільців.

Історик Володимир Круц, який вже 30 років очолює археологічну експедицію в Легедзиному, продав у Києві квартиру, купив хату в селі і живе там, де жили трипільці. А В. Чабанюк зняв в селі художній фільм „Казка про Чорного козака", у якому ролю татарського мурзи виконала американка Наомі Умань, яка приїхала на землю своїх предків, придбала в селі хату, посадила картоплю і малює дивні картини.

У Легедзиному під час Другої світової війни приймали спільну параду військ Гітлер і Мусоліні.

Про минуле Черкащини розповіла заступник директора з наукової роботи обласного краєзнавчого музею Валентина Нестеренко, котра супроводжувала гостей усі три дні. У Жашкові здивував журналістів гармоніст Іван Сухий, який грав на лопаті. Він став лавреатом багатьох міжнародних конкурсів солістів-гармоністів, зокрема переможцем „Слов'янського базару в Неаполі". І. Сухий є художнім керівником зразкового дитячого ансамблю гармоністів, він створив єдину в Україні музейну кімнату гармоніки.

Багато відомих музикантів починали свою кар'єру з гармоніки, зокрема Герої України Раїса Кириченко, Олександер Білаш і Анатолій Авдієвський.

На Жашківщині мешкали тюркомовні племена, і про це нагадують назви сіл Охматів, Сабадаш… З далекого минулого збереглася у людей цього краю пристрасть до коней. Ще 100 років тому Жашків славився кінською торговицею. Щоб купити доброго рисака, сюди приїздили навіть з Києва. Тепер підприємець, президент аматорів кінного спорту України Валентин Нечипоренко збудував кінноспортивний комплекс, рівного якому немає в Европі. Це елітний заклад, який має навіть майданчик для гелікоптерів. У комплексі тренувалися команди з Ґоляндії, Німеччини, Росії, Японії.

Жашківська земля пам'ятає Коліївщину, народних повстанців і бої з нацистами. Звідси Максим Залізняк рушив у похід на Умань. В Охматові жив відомий український фолкльорист, композитор і хоровий диригент Порфирій Демуцький, який організував у селі відомий на всю Україну хор. Послухати його в Охматів приїздив Микола Лисенко.

У селі Бузівка стави рибного господарства „Гірський Тікич" мають площу 1,200 гектарів. У них вирощують тисячі тонн риби різних сортів. Найбільш екзотичний – веслоніс, заморський гість з роду осетрових, що живе в мулі річок американських річок Місісіпі і Мізурі. Він прижився в Бузівці. Риба ця живе до 80 років і сягає ваги 120 кілограмів.

Журналісти відвідали в Умані знаменитий парк „Софіївка", який наприкінці XVIII ст. збудував для своєї дружини-красуні граф Станіслав-Щенсни Потоцький. Це шедевр світового паркового мистецтва, який, на відміну від більшості подібних об'єктів, зберігся майже повністю.

Під час вечері до журналістів прийшли музики фолкльорного гурту „Ґонта". Здавалося, що то гайдамаки виливали свої сум і радість в українських піснях, які могли

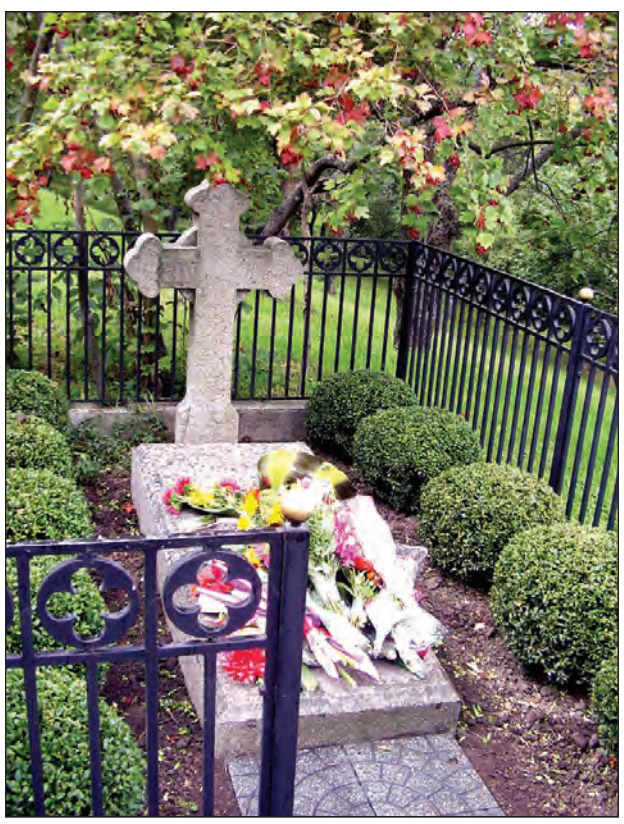
(Закінчення на стор. 15)

Гостинно зустріли журналістів на Черкащині.
Фото: Олександер Вівчарик

Керівника журналістського фонду Людмилу Богословську посвячують у козацькі берегині.

Могила матері Тараса Шевченка в селі Шевченковому.

Іван Сухий грає на лопаті.

Гармоніка з сірників, яку виготовив умілець Богдан Сенчуков.

В Ізраїлі відзначили свято України

ТЕЛЬ-АВІВ, Ізраїль. – На честь Дня незалежности України Посольство України 19 вересня провело урочисте прийняття в готелі „Давид Інтерконтиненталь", у якому взяли участь представники Держави Ізраїль, дипломати, служителі ряду церков, місцеві українці.

Оперна співачка Світлана Бендикова і композитор Михайло Бендиков виконали гимни України та Ізраїлю, були висловлені численні вітання.

Світлана Глаз

Веселилися господарі і гості.

Під час виконання гимнів України та Ізраїлю (зліва): Світлана Бендикова, Посол України в Ізраїлі Генадій Надоленко, міністер розвідки і атомної енерґетики Ізраїлю Дан Мерідор і композитор Михайло Бендиков.

Радник з економічних питань Посольства України Ольга Новицька і міністер туризму Ізраїлю Стат Місежников на святі.

Святковий торт розрізують Посол України в Ізраїлі Генадій Надоленко і голова товариства „Українці в Ізраїлі" Світлана Глаз.

На свято прийшли представники Вірменської Апостольської Церкви. Фото: Андрій Глаз-Шая

Журналісти...

(Закінчення зі стор. 14)

народитися тільки на цій чудовій землі.

Підприємство „Уманьферммаш" після розпаду СРСР було на межі закриття. Але його зуміли перепрофілювати і зараз випускають понад 60 найменувань техніки для сільського господарства та металюрґії. Тут мають працю 1,400 уманців.

Уманський тепличний комбінат – другий за розмірами в Україні. Його площі перевищують 32 гектари. Це величезне засклене місто. Щороку тут вирощують на продаж 16 тис. тонн помідорів і огірків різних сортів, які пакують у спеціяльні лотки на автоматичній лінії. Джмелів для запилення овочів купують у Голяндії.

Звісно, на Черкащині чимало підприємств. Автоскладальний завод компанії „Богдан Моторс" у Черкасах ми відвідали вихідного дня. Виробництво авт тут розпочали 2008 року, а тепер це одне з найсучасніших підприємств Східної Европи, на якому складають легковики корейської марки „Гундай" – 120 тис. авт на рік.

Не менш сучасний вигляд мають і виробничі площі компанії „Манеж", заснованої 1995 року. Це сімейна компанія, яка виробляє сонцезахисні системи, текстиль, завіси. Власники підприємства – подружжя Марина і Володимир Дяченки. Розпочали з одного верстата, який зберегли як реліквію, Відтоді виросло провідне у своїй галузі підприємство України, яке виграло тендер з постачання сонцезахисних систем на спортовий комплекс „Олімпійський" в Києві, який перебудовують до чемпіонату „Евро-2012".

Журналісти побачили унікальні речі в музеї українського рушника у стінах Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького, у Національному заповіднику „Батьківщина Тараса Шевченка", в Суботівському історичному музеї.

Багатий вилов.

Найбільше журналістів вразив американський веслоніс.

На підприємстві „Уманьферммаш" гостей зустрів директор Анатолій Ліпкан (у центрі).

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Про масове українське кіно

Тарас Ткаченко – один з тих молодих українських кінорежисерів, що вже встигли заявити про себе на міжнародних кінофестивалях, здобули нагороди і визнання, але в Україні про них покищо знають небагато людей. Нещодавно на Одеському міжнародному кінофестивалі він став лавреатом першої премії за найкращий український короткометражний фільм „Собачий вальс“ з альманаху „Закохані в Київ“, в центрі якого – ностальгійна картина старого улюбленого міста, зіткнення старого і нового. Т. Ткаченко свого часу був стипендіятом „Смолоскипу“. Він розповів Олегові Коцареву з видавництва „Смолоскип“ про українське кіно в загальнокультурному і суспільному контекстах.

Тарас Ткаченко виступає після отримання першої нагороди на Одеському кінофестивалі.

– Чому в Україні непросто побачити фільми своїх режисерів, зокрема тих, які дістали нагороди?

– Головна перешкода на шляху до глядача не лише таких, а й взагалі українських фільмів, – в тому, що прокатники не хочуть мати з ними справи. Вони бояться не заробити на них грошей. Адже, по-перше, українське кіно мало рекламоване, а по-друге, на нього мало хто ходить, його не дуже прийнято дивитися через неґативні стереотипи. Українське кіно програє конкуренцію європейському та американському також і через те, що в нього вкладається значно менше грошей, воно перебуває на іншому етапі розвитку.

– А як виходять з таких проблем інші країни?

– В европейських країнах переважно є розумна протекціоністська політика – це і рекламування досягнень власної кінематографії, організація невеликих тематичних кінотеатрів. В Україні мало екранів. А ще практично немає муніципальних екранів, які були б не такими залежними від комерційного кіна, як приватні, й мали би простір для маневру. Саме тому українське кіно є у світі, на фестивалях, в Европі, але не в Україні.

Деякі кінотеатри з нкомерційним репертуаром є у великих містах – „Жовтень“ у Києві, „Боммер“ у Харкові. У таких кінотеатрів – гарні перспективи, це абсолютно перевірений і виправданий европейський формат. Можна розвивати їх у тематичні напрямки. Приміром, у Польщі є спеціяльні архівні кінотеатри, де можна подивитися старі фільми. Однак, покищо цим відносно некомерційним кінотеатрам в Україні живеться доволі непросто. Щастя, що український глядач стає все більш вибагливим, все більше з'являється любителів „іншого“ кіна. Багато кому вже нудно навіть від надпотужних спецефектів.

– Чому в сучасному авторському українському кіні так багато російської мови?

– Більшість режисерів тепер російськомовні. Напевно, така була традиція, плюс не можна забувати, що за радянських часів кінематографія була передовою лінією ідеологічного фронту, і контроля, тиск були особливо сильними, в тому числі й у мовному питанні.

По-друге, є проблеми з мовною органікою акторів, на них теж діють оці традиції, стереотипи, до того ж їх навчають надто академічної, дещо штучної й не в усіх ситуаціях доречної версії української мови. Реальна сучасна українська розмовна мова зовсім інша, і щоб добре, органічно її відтворити, режисерові зараз треба окремо цим займатися, що далеко не всі захочуть робити. Мені дорікали, що мої будівельники у фільмі розмовляють зовсім не так, як мали б говорити справжні будівельники.

І останній, чи не найважливіший, пункт: фільми, зроблені в Україні, часто розраховані передусім на російський ринок, адже він великий і зручний.

– Чи з'явиться колись масове українське кіно?

– Рано чи пізно з'явиться. Але для цього воно має стати справді українським – творчою групою, тематикою, мовою. Це три кити, на яких стоїть будь-яка національна кінематографія. Національне масове кіно з новим кольоритом, підходом і ментальністю показує загальновідомі речі.

Для українського комерційного, масового кіна є потенційні глядачі, режисери, інвестори. Бракує екранів і повернення грошей. Але інвестори незабаром зрозуміють, що саме працює „не так“, і поладнають систему.

Україна, а не Росія повинна стати первинним ринком для українських фільмів. Звісно, мала б бути й державна підтримка, не пряма, але комплексна, бо чисто комерційну систему ми точно не потягнемо.

– Як ви гадаєте, масове й авторське кіна надалі будуть зближуватися чи розходитися?

– Не берусь пророкувати, а скажу краще моє побажання: фільм повинен мати і потужну авторську позицію, і бути доступним досить широкому глядачеві. Тобто треба прагнути балянсу, колись він буде знайдений.

– Ви були стипендіятом „Смолоскипа“, брали участь в інших стипендійних і ґрантових програмах, наскільки важливо це для сьогоднішнього мистця?

– Я не лише був стипендіятом „Смолоскипа“, а ще й заґітував узяти участь у цій програмі чимало колеґ і однокурсників. Нам це тоді дуже допомагало, особливо в тому, щоб купувати книжки. Взагалі, будь-які стипендії, ґранти – передусім стимул, бо заохочують людину до активности.

– Чи почуваєте ви себе як режисер у полі якоїсь конкретної кінематографічної традиції?

– Зараз багато хто любить лаяти українське поетичне кіно. Але все-таки це – потужне явище своєю метафорою, вмінням розгортати сюжет, гумором. І поетичне кіно помітно вплинуло на мене, зрештою, ми виховувалися на цій традиції, тож, мабуть, вона найближча. Інша річ, що ця школа має еволюціонувати, трансформуватись. Але, напевно, в основі мусить залишитися метафоричність, орієнтація на акторське кіно.

– Наскільки взагалі сучасна українська література кінематографічна?

– Останнім часом вона стає все більш кінематографічною. Раніше все було написано надто важкою, плутаною мовою, як для кіно, адже головне в кіно – історія, а не стилістика письма. Сьогодні таких творів усе більше. Важливо, що „Коронація слова“ віднедавна оголосила конкурс кіносценаріїв, це додає нашим авторам специфічного досвіду і стимулу.

Бажання працювати в кіні росте. Правда, є один трохи проблемний момент. Раніше в режисери йшли люди досвідченіші, які вже мали якийсь фах, освіту, адже режисер – це така робота, яку треба на щось „одягати“, на якийсь культурний рівень, досвід. А тепер у нас другу вищу освіту зробили платною, багато кому вона стала не по кишені, тому переважно приходять зовсім молоді. Побачимо, які будуть результати...

До Кіровограду повертаються ґалерії мистецтва

КІРОВОГРАД. – На початку 1990-их колишня картинна ґалерія повернулася до свого первинного стану – знову стала Спасо-Преображенським храмом, тому мистці не мали місця, щоб показати свої твори громаді. Численні звертання голови обласної організації художників Михайла Надеждіна до влади нічого не дали.

Але саме в структурі влади живописом захопився колишній секретар міської ради підприємець Микола Цуканов, який навесні цього року відкрив першу в місті приватну картинну ґалерію „Єлисаветград“. Приміщення в центрі міста М. Цуканов придбав – оренда була б економічно обтяжливою. Щоб утримати ґалерію, він практикує продаж маґнетиків з зображенням картин і листівок.

М. Цуканов намагається у ґалереї об'єднати усю Україну, представляючи художників Одеської, Дніпропетровської, Закарпатської, Харківської художніх шкіл. Він мріє здійснити великий проєкт, який зібрав би хужожників з усіх куточків України і продемонстрував, що їх об'єднує прихильність до традиційного реалістичного мистецтва.

Ще одна картинна ґалерія, точніше постійно діюча виставка Андрія Кадегроба розмістилась на третьому поверсі крамниці „Мрія“ на сусідній вулиці. Батьки А. Кадегроба – власники крамниці, тому молодий художник має можливість підтримувати таку виставку.

Ґалерія А. Кадегроба разом з молодіжною медіа-групою „Весь Кіровоград“ вже провела кілька благодійних авкціонів – за виручені гроші купили обладнання для одного з дитячих будинків і обласної дитячої лікарні.

Щойно відкрився художній сальон „Аполон“, який пропонує вироби народного мистецтва, картини, антикваріят. В сальоні працює випускниця мистецького факультету Кіровоградського державного педагогічного університету Олена Бахмач.

Кіровоград має давні традиції живопису. Колись у місті діяли знамениті рисувальні кляси, організовані академіком Петром Крестоносцевим, які дали мистецтву чимало відомих імен. Сьогодні успішно діє дитяча художня школа (директор Леонід Бондар).

Хотілося б, щоб місто повернуло славу одного з центрів образотворчого мистецтва.

Світлана Орел

МАЛЬОВНИЧА УКРАЇНА

Тихі зорі на Шацьких озерах

Завжди тепле озеро Пісочне. Фото: Олександер Костирко

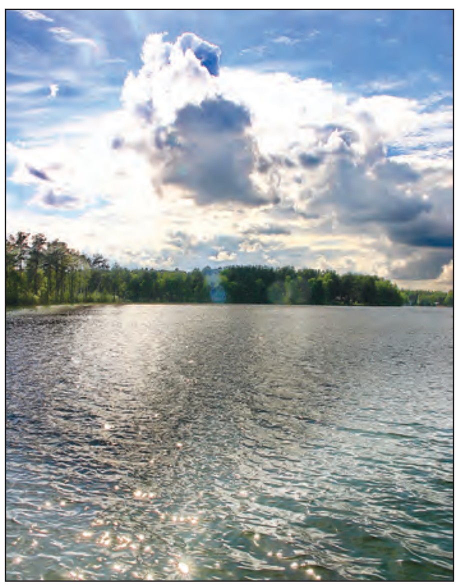
Сонце сідає за озером Світязь.

Олександер Костирко

ШАЦЬК, Волинська область. – Шацькі озера гарні цілий рік. Тиша, спокій, широкі плеса блакитних озер Світязя та Пісочного, чисте повітря хвойних лісів заряджають енергією і змивають щоденні турботи. Кришталевочиста вода приваблює людей з усіх куточків України.

Понад 30 озер лежать у межиріччі Прип'яті і Бугу. На берегах

(Закінчення на стор. 21)

Симфонія хмар над озером Світязь.

Куточок рибальських надій на озері Світязь.

СПОМИН СВІДКА

Згадуючи О. Ольжича та І. Багряного

Осип Зінкевич,
Київ

Закінчення.
Початок в ч. 39 від 30 вересня.

Почувши ці слова, незнайомець аж заворушився, а я продовжив: „Розумієте, а я так і не знаю, хто такий Хвильовий. Дивно, але чомусь він не йде мені з голови… Завжди повертається, а я так і не знаю, хто він… Може, ви скажете?

З тією невідомою мені людиною я пробув більше двох годин. Він поводився зі мною як з дорослим. Розповідав про Організацію, про літературний процес в Україні 1920-их років, про Миколу Хвильового і „хвильовізм", про нищення совєтами української інтеліґенції…

Я слухав, щось розумів, багато чого не розумів, але та розмова залишилася глибоко у моїй душі. Для мене, звичайного сільського хлопчини, розкривався зовсім новий інший світ. Тоді я і уявити собі не міг, що це розмова про те, що пізніше назвуть „Розстріляним відродженням". Я і подумати не міг, що саме мені доведеться видавати серію книжок під цією назвою…

...Друга світова війна добігала кінця. Мого батька як заручника розстріляли німці у Косові. Мати і сестра були евакуйовані і опинилися у Західній Німеччині. Їх відшукали два мої товариші й повідомили, що були, мовляв, очевидцями, як під час бомбардування я загинув під уламками якогось чеського кафе. Так і було. Я весь день залишався під уламками, а мої товариші кинули мене і щасливо дісталися на Захід. Як водиться, мати попросила священика о. Тарнавецького відслужити Панахиду за упокій моєї душі. І він відслужив.

А я в той час ще жив, здобував Прагу, був легко поранений, згодом нагороджений. І так застав мене травень 1945 року. Війна закінчилась. А я далі у Празі. Думаю і передумую, пляную і перепляновую, як вирватися на Захід. І тут я познайомився з українцями Закарпаття. Ми потоваришували. І наступного року (десь навесні 1946-го), один з них придбав квитки і поїхав зі мною аж до Плзна, а звідти – до кордону між Чехословаччиною і американцями, які окупували Західню Німеччину. Він пройшов зі мною до самого кордону, попрощався і повернувся.

Далі я пробирався сам. Уночі щасливо перейшов кордон і опинився у вільному Західньому світі. Іду якоюсь сільською стежкою і раптом чую незрозумілі крики. Дивлюсь – біжать за мною американці. Схопили і завезли до невеличкого містечка Фурт-ін-Вальд. Допити почерез перекладача тривали дуже коротко. Я, наївний, розказав їм усю правду про себе. Вони вкинули мене до в'язниці і вирішили як дезертира передати тим, від кого мені вдалося втекти. Я оголосив голодівку, забарикадувався у камері. Серед американців знайшлися українці. Вони допомогли, і мене звільнили.

Неподалік, у місті Реґенсбурґ, я віднайшов своїх земляків зі Снятинщини. Вони знали, де перебували мати і сестра. Так я опинився біля Мюнхену, у невеличкому містечку Карльсфельд, де був великий табір Ді-Пі для українських біженців. Там я знайшов своїх. Вони, побачивши мене живого, плакали, хрестилися і перехрещувалися, не вірили своїм очам, обнімали...

...Десь восени (це був вересень або, може, жовтень) я дивився у вікно і бачив, як кілька хлопців розклеюють на будинку навпроти якусь афішу. Вийшов, подивився і побачив, що це реклама виступу в Мюнхені якогось невідомого мені письменника. Реклямою я не захопився, ім'я письменника мені нічого не говорило, ніколи про нього не чув. Їхати до Мюнхену не збирався. Ліг на ліжко, читаю якусь книжку. Дивлюсь у вікно через кілька годин і знову бачу навпроти кількох хлопців, але інших, які зривають ту афішу. Їм не дуже вдається, бо вона добре приклеєна. Я знову вийшов. Питаю: „Хлопці, що ви робите, чому зриваєте афішу?".

І почув: „Ти звідки взявся? Не знаєш, хто це буде виступати? Большевик, совєт, якийсь Багряний… Не допустимо… Поїдемо, крик піднімемо…".

І я вперше в моєму житті почув це ім'я – Багряний. Кажу їм: „І я б хотів поїхати з вами, недавно вирвався від більшовиків, з-під совєтів, допоможу…".

Через кілька днів ми вчотирьох сиділи у потязі і їхали до Мюнхену. Домовились: прийдемо трохи раніше, сядемо у другому ряді і, як тільки він з'явиться, почнемо кричати.

Ми прийшли, сіли у другому ряду. Почала збиратись авдиторія. На сцену вийшла людина середнього віку, сказала кілька слів про письменника, назвала його Іваном Багряним і повідомила, що він буде говорити про молодь великої України. На сцену вийшов І. Багряний. Привітав присутніх, сказав кілька слів, і його погляд зупинився на нас чотирьох, наймолодших серед усіх. Я злякався того пронизливого погляду.

Ми з хлопцями перезирнулись. І один з них спитав:

„ Ну що, будемо кричати?". „Мовчи!" – відповів я з притиском. І ми мовчали.

Я глянув і побачив на сцені зовсім іншу людину. Таким того страшного письменника, про якого дорогою мені говорили хлопці, я собі не уявляв. Коли почув перші його слова, то з голови враз вилетіли слова „большевик", „совєт"… Я чув, що та людина говорить про те, що мене цікавить. У мою голову вривається з його вуст слово „Хвильовий". Перед моїми очима з'являються ті два лейтенанти-червоноармійці. Я слухав виступ дослівно з заціпленими вустами. Мої товариші теж слухали і мовчали. Ніхто з них не зважився кричати, а їм було доручено зірвати виступ. Я, як і вони, дивився і слухав. І цей письменник своїми словами змушував нас думати. Я хотів щось записати, але не мав ані олівця, ані паперу. І я прошепотів: „Хлопці, хто з вас має папір, олівець? Хочу дещо записати…".

Один подав олівець, інший – клаптик паперу. І той пожовклий клаптик паперу зберігається у мене вже 65 років. Я відшукав його і побачив написані карлючками слова Багряного: „Хвильовий", „Аґлая", „Вальдшнепи", „пасивна молодь", „Павлік Морозов?" (чомусь я поставив знак запитання біля Павліка Морозова), „знаменник Хвильових", „типи молоді з однаковими позитивними рисами", „авіяція", „висока техніка", „наші кадри". І якраз на словах письменика „наші кадри" чомусь припинились мої записки. І. Багряний закінчив виступ. Гучними оплядисментами авдиторія дякувала йому. Після того були запитання, він щось відповідав, але та частина стерлася в моїй пам'яті.

Я вискочив на сцену. Мені пригадується, що я був наймолодший серед тих, хто теж вийшов на сцену. Підійшов до І. Багряного. Він зупинив свій погляд на мені, може, тому, що я виглядав дуже молодо, мав лише 20 років.

Я промовив: „Пане Багряний, вибачте, що я вам перешкоджаю… Бачу, тут багато людей хочуть з вами привітатися, поговорити… Я буду дуже коротко… Ви багато разів згадували ім'я Хвильового… Я чув про нього. Але дуже мало знаю… Нічого не читав. Може, у вас є якась його книжка? Він мене дуже цікавить…". Я бачу, що на письменника чекають, хтось тягне його за руку, я зніяковів, але він простягнув мені руку: „Вас цікавить Хвильовий? Як це так?". „Це довга історія, колись розкажу, якщо дозволите". „Ось вам моя адреса в Авґсбурґу, скажіть, коли зможете приїхати?". „Через два тижні від сьогоднішнього дня". „Домовились, чекаю. Ви перша молода людина, яка підійшла до мене і питає про Хвильового… Як вас звати?".

Я назвався. Він потиснув мені руку, і ми розійшлись. Знову мене заскочило, що і цей письменник мені „ви-кає». Усі кругом „ти-кають", а він, як і той незнайомець у Львові, „ви-кає"...

...Рівно через два тижні я поїхав до Авґсбурґа. З нетерпінням чекав цієї зустрічі. З виступу письменника я мав уявлення, хто ця людина. Тоді він багато разів згадував ім'я М. Хвильового. Може, був з ним знайомий, може, вивіз з собою його твори?

Я віднайшов адресу, постукав у двері. Двері відчинив сам І. Багряний. Він з усмішкою привітався, подав руку. Помешкання виглядало як робочий кабінет. Він був сам. Попросив сісти і відразу розпочав ділову розмову. Почав приблизно так:

„У Мюнхені ви сказали, що цікавитесь Хвильовим. І в Україні, і вже на еміґрації я зустрічався з багатьма молодими людьми вашого віку, але не бачив, щоб хтось з них, двадцятирічних, цікавився Хвильовим. Розкажіть, звідки ви, хто ви, чому саме Хвильовий? Мені цікаво, коли і де ви почули ім'я цього письменника?".

Я дивився на цю людину, на його ввічливість, відвертість, діловість і в мене зникло те напруження, яке відчував дорогою. Мені здавалось, що ми знайомі вже багато років.

Я розповів йому всю історію мого знайомства з іменем Хвильового. І про мене, про мого батька, про прихід у наш край Радянської Армії і про той вечір, коли я вперше почув від двох лейтенантів-червоноармійців: „І у нас були такі, які були за самостійність… Були Хвильовий, Скрипник, Шумський… І як вони скінчили".

І. Багряний пов'язав свою розмову з розповіддю про літературний процес 1920-1930-их років, робив наголос на значенні і ролі у ньому М. Хвильового, про радянські репресії і терор, згадував імена знищених письменників, про своє ув'язнення. Після досить довгої розповіді, яку я перервав лише кількома запитаннями, він говорив про молодь, яка відіграє вирішальну ролю у боротьбі за незалежність. Говорив дещо про кадри. Я тоді ніяк не міг збагнути, про що він властиво говорить. Одного разу він зупинився, подивився на мене і сказав: „Ви говорили про тих двох радянських лейтенантів… Бачите, вони – це наші майбутні кадри… Колись вони і такі, як вони, будуть боротись за самостійність… Саме вони і такі, як вони".

Набагато пізніше я збагнув Багрянівську тезу про державницькі кадри майбутньої незалежної України, за що вже у незалежній Україні, після появи його „Публіцистики", до чого і я був причетний, одне середовище громило І. Багряного і мене разом з ним.

Розмова тривала досить довго, пригадую, кілька годин. На прощання він запитав: „Ви казали, що нічого Хвильового не читали?". „Я лише кілька місяців, як вирвався звідти… Ще не встиг навіть попитати, чи у когось є будь-що Хвильового...". „У мене є перший том його творів, виданий у Харкові. Позичу вам, але маєте повернути".

Багряний простягнув мені перший том „Творів" М. Хвильового, брошуру, яка тільки-но побачила світ „Чому я не хочу вертатися на „родіну" і декілька чисел газети „Українські вісті", які збереглися у мене до сьогодні. На моє здивування, попросив дати йому мою адресу. Я тоді був зареєстрований у таборі для біженців у Карлсфельді, а незабаром усіх мешканців переселено до підніжжя Альп у містечко Берхтесґаден.

Життя моє у подальшому склалося так, що я не дотримав слова і книжки М. Хвильового І. Багряному не повернув. Вона до сьогодні зберігається у мене як великий раритет...

...Десь весною 1947 року, коли я жив вже у Берхтесґадені, на моє здивування, мене віднайшла зовсім незнайома людина і вручила лист. На конверті не було зворотної адреси. Відкривши його, я зі здивуванням побачив, що це лист від І. Багряного. Він просив, щоб я приїхав через кілька тижнів на

(Закінчення на стор. 19)

СПОРТ

Україна на футбольних полях Европи

Ліґа чемпіонів

„Шахтар“ – АПОЕЛ 1:1

28 вересня в Донецьку, на стадіоні „Донбас Арена“ відбулась гра групової тури Ліґи чемпіонів Европи між командами „Шахтар“ та АПОЕЛ, Греція. Рахунок – 1:1.

Тепер „Шахтар“ в своїй групі посідає останнє, четверте місце, маючи одну точку. Катастрофи покищо немає, є неприємне, але не безвихідне становище.

Попереду – ігри з російською командою „Зеніт“ 19 жовтня і 1 листопада, у яких українцям треба здобути дві перемоги.

Ліґа Европи

„Макабі“ – „Динамо“ 1:1
„Металіст“ – „Алкмар“ 1:1
„Ворскла“ – „Ґановер“ 1:2

• 29 вересня в Тель-Авіві, Ізраїль, на стадіоні „Блумфілд“ відбулися змагання другої тури Ліґи Европи між командами „Динамо“, Київ, і „Макабі“. Рахунок 1:1. Кияни ледве втримали нічийний результат. Команда, яка у попередній турі пропустила п’ять м’ячів від турецького „Бешикташу“, просто „возила“ на площі київську команду. Важко й уявити, що чекає на киян у грі проти турків 3 листопада.

В другій половині гри футболісти „Макабі“ зрозуміли, що від славного колись „Динамо“ залишилося лише гучне ім’я, і почали просто знущатися над киянами. Навіть Андрій Шевченко тепер грав в обороні. „Динамо“ в своїй групі посіло передостаннє третє місце, маючи дві точки.

• 29 вересня на харківському стадіоні „Металіст“ відбулись змагання між командами „Металіст“ і „Алкмар“ з Голяндії. Українці пропустили у першій половині ґоль, відігралися у другій половині гри, а ось перемогу так і не здобули. Обидві команди залишилися серед провідників своєї групи, набравши по чотири точки, але голяндці мають перевагу у забитих м’ячах.

• Німці виграли битву при Полтаві 29 вересня на стадіоні „Ворскла“. Полтавці поступилися з різницею у один м’яч, але перша половина гри виглядала продовженням попередніх змагань у Копенгаґені. Ніби українці все робили правильно, але саме ця правильність дозволяла німцям передбачати дії суперників. Була також пасивність у боротьбі з суперником, занадто велика повага до нього. Швидкість прийняття рішень була основною перевагою гостей.

Тепер „Ворскла“ посідає в своїй групі останнє, четверте місце. не маючи жодної точки. 3 листопада вона гратиме проти французького „Стандарда“. *(„Чемпіон“)*

УСЦАК запрошує на змагання

Відбиванка

Провід відбиванкової ланки Української спортової централі Америки і Канади (УСЦАК) повідомляє, що цьогорічні чемпіонати в цій ділянці спорту відбудуться 15 жовтня в залях відбиванкового центру „Паверзон“ у Денвілі, Ню-Джерзі.

Господарем турніру є провід „Лис – спортової академії“. Провідні функціонери – Роман Булавський, Володимир Сизоненко і заступник голови УСЦАК Мирон Биц. Ігри відбудуться в наступних дивізіях:

1. Юначки віком 18 років і молодші;
2. Юнаки в такому ж віці;
3. Чоловіки;
4. Жінки;
5. Ветерани віком понад 45 років.

Після закінчення ігор усі учасники переїдуть до Українського американського культурного центру Ню-Джерзі у Випані, де відбудеться спільна вечеря та вручення нагород дружинам, що здобудуть два перших місця в кожній дивізії, та найкращому змагунові турніру.

Шахи

Черговий шаховий чемпіонат УСЦАК відбудеться 19 листопада в Елкінс-Парку, Пенсильванія, в домі товариства „Свята Софія“.

Ігри будуть проведені за швайцарською системою у п’ять кіл (турів), при контролі 30 хвилин на партію для кожного шахіста. Партія триватиме не довше однієї години кожна.

Передбачені фінансові нагороди: за перше місце – 250 дол., за друге місце – 100 дол., за третє місце – 50 дол. За перше місце серед юнаків – 50 дол. При більшій кількості учасників висота нагород може бути збільшена.

Турніром завідує ланковий шахів УСЦАК о. Маріян Процик, до якого можна звертатися в справах чемпіонату на телефон: (716) 830-3920 або на мобільний телефон: (716) 852-7566.

Турнір відбудеться за адресою: St. Sophia, 7911 Whitewood Rd., Elkins Park, Philadelphia.

Омелян Твардовський

Фільм „Кличко“ представили в Лос-Анджелесі

ЛОС-АНДЖЕЛЕС. – Кінострічку про життя Віталія та Володимира Кличків 28 вересня представили у Лос-Анджелесі, де чемпіони кілька років жили й тренувалися, а також встигли провести тут кілька значущих боїв.

Після перемоги Віталія Кличка над Корі Сандерсом 24 квітня 2004 року в цьому місті було засновано „День Віталія Кличка“.

Світова прем’єра фільму відбулася у квітні в Ню-Йорку на кінофестивалі „Трібека фільм“, де була представлена ця 112-хвилинна картина. *(„Чемпіон“)*

Згадуючи...

(Закінчення зі стор. 18)

зустріч з ним до Мюнхену і взяв з собою, якщо у мене є, друга. Він подав адресу, дату і зазначив, що буде чекати десь з години 2-ої по полудні. Листом я був дуже зворушений і ніяк не міг уявити, у якій справі мене викликає І. Багряний.

Я попросив мого близького друга і приятеля Олексія Шевченка, щоб він поїхав зі мною. Олексій радо погодився. Сам він походив з Полтавщини, навчався в місцевій українській гімназії, встиг уже більше, ніж я, довідатися про М. Хвильового та І. Багряного. Всю кількагодинну дорогу ми якраз розмовляли найбільше про цих двох письменників. Ми приїхали до Мюнхену, відшукали адресу і зайшли до помешкання. Двері відчинала якась жінка, попросила зайти до сусідньої кімнаті, де ми й побачили І. Багряного. Він сидів на канапі. Мимоволі мої очі зупинилися на трьох заповнених чимось рюкзаках біля дверей.

Багряний ввічливо нас зустрів, я представив йому Олексія і був певний, що він спитає, чи я привіз том М. Хвильового. Я не привіз, а він, на моє здивування, не питав. Мені здавалося, що він кудись поспішає, бо кілька разів під час нашої розмови дивився на годинник. Розмова тривала годину, а може, довше.

Без будь-якого вступу він відразу перейшов до справи: „Знаєте, Осипе, я попросив вас приїхати і радий, що приїхали зі своїм другом… Ми тепер дуже зайняті, створили нову партію, маємо проблему з кадрами… У нас люди дещо старшого віку, а молоді зовсім немає. Плянуємо поруч з партією створити молодіжну організацію… Думаємо, як її назвати… Я радий, що ви живете в Альпах, і у мене до вас є прохання. Маємо гарну групу наших прихильників в австрійському місті Зальцбург, яке якраз з другого боку Альп. Ми видаємо газету. Встигли надрукувати кілька брошур, а переправити почерез Альпи не вдається… Ось тут три рюкзаки з нашою газетою „Українські вісті“ і деякими брошурами… Як нам відомо, кордон, який пролягає посередині Альп, ніхто не охороняє. Прохання до вас перенести цю літературу до Зальцбурґу…

Ми з Олексієм перезирнулись, бо й справді такого не очікували. Це для нас було щось зовсім нове – долати Альпи з рюкзаками на плечах…

Я відразу ж погодився. На прощання І. Багряний заохочував нас читати „Українські вісті“ й літературу, яку вони видавали. Кілька запитань у справі письменників 1920-их років і молодіжної організації йому поставив Олексій. Він відповів і на прощання сказав: „Я б хотів, щоб ви запам’ятали: з усіх найближчий нам Микола Хвильовий, розпочате ним діло у 1920-их роках, я певний, ми завершимо перемогою української справи. Коли повернетесь з Зальцбурґу, прийдьте або напишіть. Бажаю вам вперше у вашому молодому житті щасливо перейти Альпи і повернутися назад.

Ми були зворушені. І. Багряний подав нам руку, обняв, ми взяли рюкзаки і пішли.

Це була моя остання зустріч з І. Багряним...

...Ми повернулися до Берхтесґадену, придбали якісну карту Альп, розшукали нашого доброго товариша Лесика (Дмитра Фурманця) і вирушили. Переходили Альпи не так уже і довго. Пригод майже не було, хоча біля найвищої точки гір ми натрапили на глибоке провалля. Хтось з нас штовхнув у нього велику каменюку. Вона з гуркотом полетіла вниз, і ми побачили навколо себе купу якихось звірів (розміром в кота), які, звівшись на задні лапи, свистіли і свистіли… Ми не знали, що це за звірі, тому назвали їх „свистунами“…

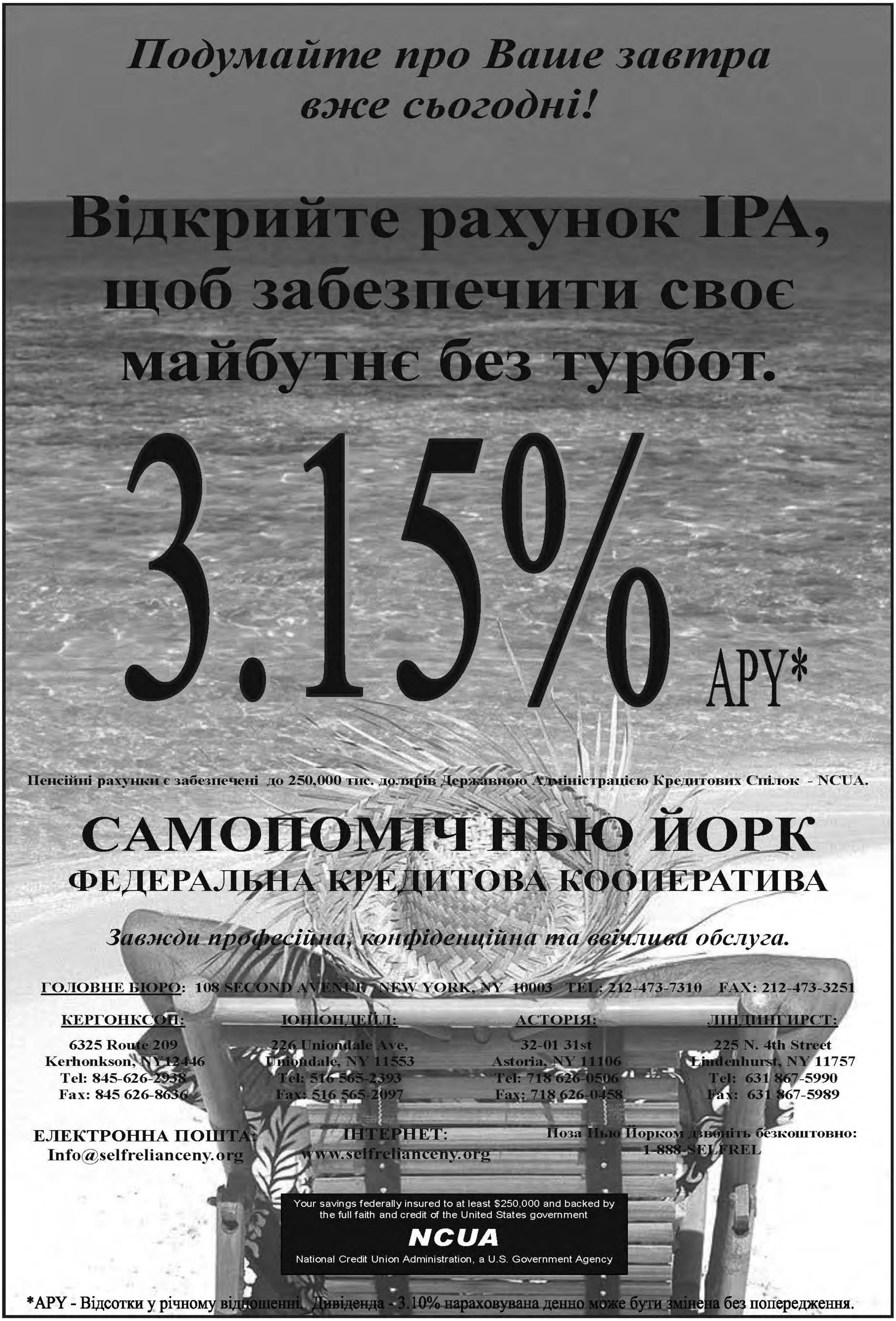
Ми присіли, не рухались, слова з вуст не пускали, перелякані на життя і смерть. Кожний з нас подумав, а якщо всі вони кинуться на нас, що тоді робити? Перегризуть, і ніхто ніколи не довідається, де ми поділись… На щастя, ті звірі були дружні, посвистіли, може, хвилин 15-20 і перестали.

Ми пішли далі. Віднайшли крутими дорогами Зальцбурґ, потрібних людей, передали багаж і кожний з нас взяв на пам’ятку по одному примірнику газети (які у мене збереглися донині)...

..Це був 1947 рік, я добре пам’ятаю. Після цього моє життя неочікувано і непередбачено завирувало цілою низкою нових пригод, прикростей і неприємностей, доланням нових кордонів, арештами, працею у вугільній шахті у північній Франції.

Тоді, де б я не перебував, куди б доля мене не кидала, зі мною завжди були М. Хвильовий, О. Ольжич і І. Багряний… Я і уявити собі не міг, що колись у далекому майбутньому я буду активно причетний до видання у видавництві „Смолоскип“ п’яти томів „Творів“ М. Хвильового (упорядник Григорій Костюк), а уже в незалежній Україні – його памфлету „Україна чи Малоросія?“ і „Вибраних творів“ (упорядник Ростислав Мельників). Що я не менш активно буду причетний до видання творів І. Багряного – „Публіцистика“ і „Листування Івана Багряного“ (упорядник Олексій Коновал), „Вибраних творів“ (упорядник Максим Балаклицький), а також „Вибраних творів“ і памфлету „Дух руїни“ Олега Ольжича.

Мої товариші, які несли рюкзаки з Багрянівськими „Українськими вістями“ через Альпи: О. Шевченко став згодом одним з найактивніших членів молодіжної організації заснованої І. Багряним Організації Української Демократичної Молоді, а Д. Фурманець був зв’язковим ОУН і не раз долав кордони, щоб дістатись Волині і щасливо повернутись назад.

Подумайте про Ваше завтра
вже сьогодні!
Відкрийте рахунок ІРА,
щоб забезпечити своє
майбутнє без турбот.
3.15% APY*
Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. долярів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.
САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.
ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251
КЕРГОНКСОН:
6325 Route 209
Kerhonkson, NY12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636
ЮНІОНДЕЙЛ:
226 Uniondale Ave,
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097
АСТОРІЯ:
32-01 31st
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458
ЛІНДИНГИРСТ:
225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989
ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfrelianceny.org
ІНТЕРНЕТ:
www.selfrelianceny.org
Поза Нью Йорком дзвоніть безкоштовно:
1-888-SELFREL
Your savings federally insured to at least $250,000 and backed by the full faith and credit of the United States government
NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency
*APY - Відсотки у річному відношенні. Дивіденда - 3.10% нараховувана денно може бути змінена без попередження.

ФІЛАТЕЛІЯ

В Одесі відбулась XII Національна філателістична виставка „Укрфілексп-2011“

ТЕРНОПІЛЬ. – Українське державне підприємство поштового зв'язку „Укрпошта“ спільно з Асоціяцією філателістів України 9-13 вересня влаштували в Одесі на честь 20-річчя незалежности України XII Національну філателістичну виставку „Укрфілексп-2011

Участь у ній взяли 52 учасники, які пройшли відбірковий тур. Була випущена поштова марка України на честь виставки „Укрфілексп-2011“ (художник Наталя Андрійченко).

Велику золоту медалю та ґран-прі виставки здобула експозиція батька й сина Анатолія й Микити Задорожних з Івано-Франківська „Східня Галичина: з історії пошти 1759-1900 років“. Їхня колекція охоплює початки функціонування пошти на землях Галичини, що перебували тоді під юрисдикцією Австро-Угорщини та Польщі.

У почесній клясі були показані колекції одеських колекціонерів з історії земської пошти Росії, авіопоштових марок Російської Федерації та СРСР за 1922-1938 роки, стандартних поштових марок України, з історії пароплавної пошти на Чорному, Озівському та Середземному морях у 1857-1914 роках. Ці колекції раніше були відзначені на міжнародних виставках.

Нагороди здобули також тернопільські колекціонери. Золоту медалю виставки одержав Валерій Матвеєв – голова Тернопільської обласної організації філателістів. В клясі одностендових експонатів представили свої збірання голова Бережанського міського клюбу „Колекціонер“ Олександер Караневич („Останнім шляхом Кобзаря“) та голова міського товариства філателістів Олег Поливко („Місто Бережани в іменах“). Обом присуджені срібні медалі. Бронзову медалю за експозицію „Посланець миру і любови“ (візити Папи Римського) вручено Володимирові Шереметові з Тернополя. Тернопільський філателіст Юрій Максим'як одержав диплом за колекцію „Лавреати Національної премії України ім. Тараса Шевченка“.

Тетяна Будар

Емблема виставки.

Олександер Караневич з нагородою.

На наліпках – пам'ятники Рівного

РІВНЕ. – Міські осередки Всеукраїнської громадської організації „Меморіял“ і Товариства колекціонерів „Антикваріят давнього міста“ вдруге випустили місцеві марки-наліпки. На них зображено пам'ятники, які за часів незалежности України встановлено у місті, зокрема Тарасові Шевченкові на Майдані Незалежности, головному отаманові Армії Української Народної Республіки Симонові Петлюрі, командирові Української Повстанської Армії-Північ Климові Савурові (Дмитрові Клячківському) на центральній вулиці міста – Соборній, а також загиблим за волю України на площі Магдебурзького права.

Марки-наліпки з Рівного.

Перші рівненські марки-наліпки були випущені у 1993 році.

„У такий спосіб, – зазначає один з організаторів проєкту, голова обласного осередку „Меморіял“, Володимир Борщевич, – до 20-річчя Незалежности України ще раз засвідчено про наших предтеч, які словом та зброєю боролися за волю українського народу та соборність української держави“. Марки-наліпки, попри невеликий тираж, – всього 200 примірників – стали популяризаторами пам'яток обласного центру. Зрештою, їх уже можна назвати філателістичним раритетом, адже наклад серед філателістів „розійшовся“ миттево.

Прикметно, що в роки німецької окупації Волині в 1941-1944 роках місцеві поштові марки були випущені в Рівному, Сарнах, Володимирі-Волинському, Горохові і Любомлі. Деякі з цих марок пізніше німецька влада заборонила.

Євген Цимбалюк

Тихі зорі...

(Закінчення зі стор. 17)

озер побудовано багато санаторіїв і таборів відпочинку.

Для охорони природи у 1983 році було створено Шацький національний природний парк. На його терені діють три лісництва, навчально-дослідне лісове господарство.

Найглибше озеро України Світязь теж входить до групи Шацьких озер і є найбільшим і найглибшим серед них. На озері є острів в центральній частині водойми. Є у Світязя якась дивовижна привáблива сила. Слід увійти до його кришталевої води, як душа наповнюється світлою радістю. Майже уздовж всієї берегової смуги озера ростуть ліси. У літній час тут можна удосталь надихатися напоєним ароматом хвої повітрям, назбирати чорниці, ожини, грибів. Такого задоволення не дає відпочинок на морському узбережжі.

Світязь люблять порівнювати з Байкалом. Звичайно, маштаби не ті, але і тут глибини досить істотні. Проте біля берегів Світязь переважно мілкий, вода прогрівається швидко і тому тут з радістю відпочивають батьки з дітьми.

Друге велике озеро, Пісочне, складається з двох заглиблень, які розділені підводним підвищенням. Озеро має середню глибину і добре прогрівається.

Шацьке поозер'я з давніх давен славиться багатством водоплавних та болотних птахів: лебеді, качки, гуси, чайки. На озерах в живуть річкові видри, ондатри, жабиропухи, тритони, вужі, гадюки, болотні черепахи. На озера приїздять рибалки з різних куточків Волині і не тільки.

Мені пощастило побувати у санаторії „Лісова пісня“, який розташований на березі озера Світязь, вода якого багата на срібло і гліцерину. У санаторії лікують захворювання суглобів та хребта, нервовової, серцево-судинної і ендокринної систем, органів дихання, шлунково-кишкового тракту та інших. Для лікування використовується комплексна фітотерапія з використанням місцевої фітосировини та цілющого меду, а також мінеральна вода „Моршинська“, інші засоби.

На свято...

(Закінчення зі стор. 9)

Тарас Курчик, Настя Каспрук і Аня Косачевич.

Бальні танці показала танцювальна група „Студіо-22“ і декілька пісень виконав вокальний ансамбль Українського музичного інституту Америки (керівник Лілія Кушнір, акомпаніямент на скрипці – А. Гавриш).

Молодші танцюристи Українського танцювального ансамблю „Барвінок“ (керівник Григорій Момот) виступили з танцем „Гопачок“.

Книжки, надіслані до „Свободи“

Альбом. „Лаутар Степан Григорович“ – живопис. Присвячується 85-річчю з дня народження художника С. Лаутара (1926-1986). Видавець „Жерибор“, Симферопіль, 2011 рік.

Галина Мосійчук. „На крилах любови“, збірник пісень. Процеси відродження української культури на сучасному етапі висувають перед суспільством завдання залучення пісенних скарбів до культурного життя співвітчизників. Саме до таких скарбів і належить збірка пісень Г. Мосійчук. „Дубенська друкарня“, Дубно, 2009 рік.

Олександер Німилович, Микола Зимомря, Зіновій Філоненко. „Людомир Філоненко, бібліографічний покажчик“. У виданні розкривається науковий, творчо-виконавський і педагогічний доробок музикознавця Л. Філоненка. Видавництво „Просвіт“, Дрогобич, 2011 рік.

Андрій Бондарчук. „Обірване коріння нації“. – У книзі автор дає огляд подій, які вплинули на хід світової історії в минулому столітті, позначившись на долі України. Розповідає на основі свідчень людей, які там мешкали, архівних даних, коментарів, документів, про долю волинських сіл, знищених, стертих з карти области. Твір послужить вихованню українського національного патріотизму та державного мислення. Видавництво ім. Олени Теліги, Київ, 2011 рік.

Андрій С. Олеарчик. „Всесвіт хірурга“ II видання. Зміст другого видання книги охоплює дані про Всесвіт, географію Землі й Европи стосовно їх історії, а також історії України, включно з долею її Перемиського князівства, від давніх часів. На тлі історичних подій описано досягнення українців у культурі, науці та медицині. Написана українською мовою, деякі частини – англійською, польською, німецькою і російською мовами. Видавництво „Мс“, Львів, 2006 рік.

Володимир Єфимов. "Між Сценою і Глядачем", збірник нарисів і статтей. До книги увійшли рецензії, аналітичні та критичні театральні статті, художні нариси та фейлетони про театр і театральне життя, приватні листи, у яких йдеться про театр, – написані з червня 2005 до березня 2009 року. Видавництво „Пороги“, Дніпропетровськ, 2009 рік.

Юрій Лазірко. „Дороговкази“, поезія. Життя як дорога, його нескінченість і невичерпність, серце поета – в лещатах між Сцілою усталеного і Харибдою невідомого, саморозіп'яття на хресті вертикалі „небо – земля“ і горизонталі „час – простір“ – от вона, поезія Ю. Лазірка. Нью-Йорк, 2011 рік.

Ігор Павлюк і Юрій Лазірко. „Ловлячи осінні павутинки“. Поезія, що не дає людству розчаруватись в ньому, а йому самому безславно померти. Тому волею долі і долею волі зведені діти Евтерпи і пастухи Пеґаса: поет з Америки (родом львів'янин) Ю. Лазірко та Ігор Павлюк (родом з історичної Волині) пропонують світові свою тримовну книжку лірики – англійською, українською, російською мовами. Нью-Йорк, 2011 рік.

SELF RELIANCE (NY) FEDERAL CREDIT UNION

NOTICE TO THE FOLLOWING MEMBERS TO CLAIM THEIR ACCOUNTS IMMEDIATELY

and not later than **October 25, 2011** or the funds will be released to one of the following entities, depending on the member's last known address on record at Self Reliance New York Federal Credit Union:

NEW YORK: Office of the State Controller, Office of Unclaimed Funds ◆ **NEW JERSEY:** State of New Jersey, Dept. of the Treasury, Unclaimed Property
CONNECTICUT: Office of the State Treasurer, Unclaimed Property Division ◆ **FLORIDA:** Florida Dept. of Financial Services, Bureau of Unclaimed Property
GEORGIA: Georgia Department of Revenue, Unclaimed Property Program ◆ **ARIZONA:** Arizona Department of Revenue, Unclaimed Property Unit
MINNESOTA: Minnesota Dept. of Commerce, Unclaimed Property Division ◆ **WASHINGTON:** Washington Department of Revenue, Unclaimed Property Division

A one time $25 escheatment fee will be assessed on each account by the Credit Union at this time.
To reactivate your account please contact one of our conveniently located branch offices.

Abramyuk, Mykhaylo
Alenikov, Sergei A
Antal, Olha
Antoniuk, Ihor
Babchuk, Orest
Babinska, Jolanta
Babura, Natalya
Babych, Olga
Bakhtiyarov, Ruslan
Bambushka, Magdalina
Barkouski, Mikhail
Behun, Peter
Beley, Lyubov
Bendit, Mark
Bielak, Roman
Bilous, Lina
Blaga, Nadia
Blyznyuk, Vasyl
Bodak, Andriy
Bodenko, Roman
Bodnar, Stepan
Bodnar, Stepan
Bogdanova, Valentyna
Boichuk, Ganasiya
Bolehivska, Luba
Bondar, Tetyana
Bourgeoi, Jean-Louis
Boyko, Halyna
Briouzguina, Irina
Brycks, Nathan
Bulava, Lyudmyla
Bundz, Michael I
Cathcart, Colin M
Cesarsky, Jonathan S
Chebukin, Ihor
Chernyshenko, Valery
Chorny Md, Kornylo D
Clemente, Lyubov
Czyzewski, Miroslava
Danylevych, Andriy
Demchuk, Oksana
Demchyshyn, Petro
Denley, Jack T
Deresh, Olena
Dilendorfa, Nadezhda
Diodio, Steven
Dobrovolska, Mariya
Dolan, Gulsum
Drive, Book
Drozd, Anna
Dunaj, Barbara
Dzhula, Tetyana
Dzumedzey, Mariya
Ermishkina, Tatiana
Estate, Peter Bilyj
Fedyk, Volodymyr
Feldman, Semion
Galicki, Krzysztof
Gavryliuk, Larysa
Gavrylyuk, Volodymyr
Gazivoda, Petar
Geletey, Vasil
Gildersl, Kimberly A
Gjoni, Natasha
Gluschko, Oksana
Golab, Marek
Gontcharenko, Andrei
Gorguts, Vira
Gouzi, Natalia G
Gredil, Volodymyr
Grygiel, Beata M
Grynyuk, Volodymyr
Guminiak, Grzegorz
Halenda, Vitaliy
Havryl, John Francis
Helios, Irena
Herulya, Ivanna
Hevko, Valeriy
Hlinka, Andrej
Hollingswor, Alvin C
Holtsberher, Havrylo
Hrybinyk, Andriy
Hud, Larysa
Ilnytska, Halyna
Issenko, Nikolai
Iszczuk, Josafat
Izokh, Valentina
Jablonski, Marcin
Jaroszenko, Petro A
Jourkovskaia, Galina
Jurska, Bozena
Jusiuk, Jacob
Kaminski, Slawomir
Karpinets, Ihor
Ketsko, Andrei
Khodak, Yuriy
Khokhlov, Vasily
Khomchyn, Nadiya
Khomyk, Ganna
Kobzar, Serhiy
Kokhreidze, Makvala
Kolacz, Irena H
Kolesnikov, Vladimir
Kolomiets, Natalya
Kondrachov, Andrei
Konshina, Valentina
Korolchuk, Ivanna
Korolev, Nikita
Kostyuk, Valentyna
Kostyukov, Valentyn
Kotovskaya, Irina
Koval, Taras
Kovalchuk, Tetyana
Kowalczy, Wladyslawa
Kowaliwskyj, Andrew
Kozak, Olena
Kozoriz, Vladimir
Krasnozhe, Volodymyr
Krawczyk, Jaroslaw
Kremenetskiy, Evgeni
Krushelnycky, Luke M
Krutaya, Nadezhda
Krylov, Vitaliy
Kryvoruchko, Igor
Kubarich, Mikhail
Kulagina, Oleksandra
Kuleshova, Valentina
Kupa, Lidia Karikone
Kupriyenk, Oleksandr
Kurochko, Lyubov
Kushnirova, Darya
Kuziora, Roman B
Kyrychuk, Volodymyr
Lakatosh, Pavlo
Lasalandra, Maria
Lavriv, Anna
Lech, Stanislaw J
Lehewych, Andrew M
Leklmovsky, Vladimir
Lepechkine, Serguei
Levine, Faina
Levishenko, Nataliya
Levit, Galyna
Levutska, Liudmyla
Levytska, Stepaniya
Likhnovska, Svitlana
Linka, Aniela
Linkevitch, Maria
Lioustemov, Tatiana
Lipovac, Marko
Lleshi, Fran
Lukjanenko, Kateryna
Lupiychuk, Vitaliy
Lyseiko, Orest
Lysiuk, Liudmyla
Makogonyuk, Valentyn
Maksimets, Bogdan
Maksimiyk, Ivan
Maksymyk, Maksym
Malczuk, Bronislaw
Malyavina, Tetyana
Maman, Galyna
Maniv, Ulyana
Maramyguina, Marina
Maric, Goran
Markiv, Andriy
Markowski, Beata
Markuc, Bronislaw
Maslennikov, Igor
Mazurok, Oleksandr
Melechko, Maria
Melnyk, Vasyl
Mieleszko, Krystyna
Mikhailiv, Vitaliy
Minayev, Dmytro
Mishina, Liudmila
Mishyna, Nina
Mocherna, Victoria
Mohylevskyy, Mm
Muczka, Andrzej
Musayev, Alastan
Myhaluk, Mykhailo
Mykolayevy, Lyudmila
Myslyvets, Vasyl
Naguirnyi, Iaroslav
Nakonechn, Christina
Nakonechnaya, Lubov
Nazarchuk, Yevgeniy
Nebelyuk, Nataliya
Niedziolka, Feliks
Niewinski, Maria
Nikolic, Ilijana A
Nowytski, Olenka
Olechnowic, Tomasz K
Oleschuk, Lori L
Osadchaya, Rimma
Oslejskova, Jana
Ostrovskyy, Roman
Oukhov, Igor
Ovsyannyk, Sergiy N
Palaguta, Nataliya
Panasyuk, Oleg
Pankratov, Nikolay
Pantsov, Serguei
Parashutich, Yeva
Parchkov, Serguei
Paseclmik, Victor
Patrylo, Ruslana
Pavlyuk, Mykola
Pazderskyy, Andriy
Pelekhach, Mykhaylo
Pendorak, Igor
Perkins-O, Jacquelyn
Petrishcheva, Ganna
Petriv, Tetyana
Petroutchen, Ludmila
Petrovska, Hanna
Pidluska, Olha
Pietrucha, Krzysztof
Pishchenkov, Serhiy
Plizga, Robert
Podolchuk, Zinoviy
Pokorna, Gabriela
Pokrivtchak, Valeria
Popov, Nikita
Pripkhan, Orest
Prudyus, Valentina
Prunitsa, Ivan
Pryimak, Lyubov
Pryslopskyy, Andriy
Prysyazhnyuk, Oksana
Prysyazhnyuk, Sergiy
Puchalski, Igor
Puhalski, Ronald A
Pylypyuk, Mykhaylo
Pyrdol, Ewa
Rabinovich, Alice
Rampertab, Chandra
Ratushnyak, Serhiy
Razik, Tomasz M
Rebisz, Aleksander
Remen, Nadezhda
Repetats, Vyacheslav
Repetatska, Klavdiya
Romanyuk, Mykhaylo
Rubas, Yaroslav
Ryabinin, Yuriy
Sachnewycz, Michael
Sahat, Serhiy
Santalova, Valentina
Sarzynski, Henryk
Satanovskyy, Oleg
Savchuk, Ljudmyla
Savchuk, Yaroslav
Sawicki, Zbigniew
Schastlivtseva, Anna
Shabarshova, Iryadya
Shahov, Valery
Shiebler, Christina
Shkirya, Tetyana
Shnayderman, Nelli
Shpott, Iryna
Shtymyak, Roman
Shytova, Lyubov
Sikora, Ivan
Sikova, Zora
Simonchyk, Fiodar
Skibicki, Nataliya
Slastion, Valentyna
Smigiels, Aleksandra
Smugliyenko, Mariya
Sobolev, Mikhail
Sokolowsk, Sebastian
Sopyak, Olena
Sotchenko, Svitlana
Sowacka, Danuta
Splavnyk, Bogdan
Stankowski, Jerzy
Staskiv, Mykola
Stastny, Vladimir
Stefinyn, Mykola
Stetsk, Yevfrosyniya
Stromc, Budzislawa K
Stypulkowsk, Mariusz
Sviatski, Aliaksandr
Symkanych, Mariya
Szekely, Laszlo
Sztremer, Ewa
Taradachuk, Liliia
Tchigir, Novella
Telepyano, Volodymyr
Trapeznikova, Nina
Trenkov, Roman
Trifonova, Nadezhda
Troshin, Mariya
Trunin, Oleg
Turbiarz, Krzysztof
Turtsanash, Roman
Udaltsova, Sofya I
Uhlitskykh, Tetyana
Uihlein, Jennifer A
Valbona, Diana
Vasylyk, Ivan
Vatamaniuk, Serhij
Vatilik, Vasili
Velickaite, Violeta
Vereshtch, Valentyna
Vinnychenko, Nina
Voloshchuk, Ivan
Voloshyn, Oleksandr
Vorokhib, Roman
Voronyanskyy, Mark
Voronych, Mykhaylo
Voslaeva, Dinara
Voytovych, Oleksandr
Vvedenski, Alexandre
Walko-Pupsh, Nadia O
Walp, Vladyslav
Wasylkewych, Dmytro
Yakubchyk, Taras
Yakymchuk, Ganasiya
Yarmole, Volodymyr V
Yermolaev, Anatoliy
Yudin, Viktor
Yurchenko, Svitlana
Zacharkiw, Basil
Zalewski, Andrzej
Zapisochna, Liudmila
Zavatska, Nataliia
Zayats, Oksana
Zelenchuk, Yuriy
Zhinov, Valeriy
Zhuravel, Iryna
Zhygalo, Vladimir
Zolotar, Ilya
Zubkova-Kutn, Danuta
Zubyk, Nadiya

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК

Main Office
108 Second Ave
New York, NY 10003
Tel: 212.473.7310
Fax: 212.473.3251

Kerhonkson
6325 Route 209
Kerhonkson, NY 12426
Tel: 845.626.2938
Fax: 845.626.8636

Uniondale
St. Vladimir Parish Center
226 Uniondale Avenue
Uniondale, NY 11553
Tel: 516.565.2393
Fax: 516.565.2097

Astoria
32-01 31st Ave
Astoria, NY 11106
Tel: 718.626.0506
Fax: 718.626.0458

Lindenhurst
Holy Family Ukr. Cath. Church
225 North 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631.867.5990
Fax: 631.867.5989

Outside NYC call toll free: 1.888.SELFREL Visit our website: www.selfrelianceny.org e-mail: info@selfrelianceny.org

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Жовтень 2011 року, ч. 134

З історії та діяльности Фундації

Фундація ім. Івана Багряного розпочала свою діяльність 1975 року. Першими жертводавцями Фундації, яка плянувала зібрати 500 тис. дол. на допомогу газеті „Українські вісті" та Українській Революційно-Демократичній Партії (УРДП), були її члени.

Пізніше до них приєдналися пожертвами члени Об'єднання Українців Демократичних Переконань (ОУДП), Демократичного Об'єднання Бувших Репресованих з-під Совєтів (ДОБРУС), Союзу Українців Жертв Російсько-Комуністичного Терору (СУЖЕРО), Об'єднання Демократичної Української Молоді (ОДУМ) та Товариства Одумівських Приятелів (ТОП).

До 70-річчя бандуриста і композитора Григорія Кистастого, який був членом УРДП, другом І. Багряного, і довший час жив у Чикаго й очолював ансамбль бандуристів ОДУМ, Фундація видала книгу „Збірник на пошану Г. Китастого" й приклала багато старань до встановлення пам'ятника на його могилі в Савт- Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі. А в 1996 році Фундація видала в Києві збірник пісень „Вставай, народе!" Г. Китастого до текстів віршів багатьох авторів діяспори та України.

Пройшли роки, старше активне покоління почало відходити в інший світ. Після того, як Україна стала незалежною державою, було змінено назву партії УРДП на УДРП (Українська Демократично-Республіканська Партія). А з кінцем травня 2000 року, на 12-му з'їзді УДРП, вирішено припинити існування партії та газети „Українські вісті", яка виходила з 1945 року. Читачам газети запропоновано стати передплатниками газети „Свобода", в якій Фундація має щомісячну сторінку.

Дальше існування партії за межами України уважали нелогічним і непотрібним, а переносити свою діяльність в Україну, де й так тоді було понад 100 партій, не мало сенсу. Було вирішено, що Фундація може бути кориснішою в розбудові й закріпленні української держави.

Фундація зібрала й передала сотні тисяч долярів на різні цілі й потреби в Україні, а саме – на ремонт резиденції гетьмана Богдана Хмельницького, Києво-Могилянській академії, різним школам та музеям, церквам Київського патріярхату, на конкурс знавців української мови, студентам на стипендії, на різні премії, зокрема колективові, що зробив фільм з твору І. Багряного „Сад Гетсиманський" та іншим.

Особам, що доклали багато старань в розбудові державної незалежности України та консолідації суспільства, видано відповідні грамоти чи дипломи лавреатів премії ім. І. Багряного та по 1,000 дол. Серед них – Іван Дзюба, Олександер Шугай, Євген Сверстюк, Вадим Усань, Леонід Череватенко, Анатолій Погрібний, Леонід Бойко, Олег Чорногуз, Юрій Краснощок, Михайло Слабошпицький, Олег Романчук, Сергій Козак, Олексій Коновал, Анатолій Лисий та Галина Воскобійник (двом останнім було вручено лише дипломи лавреатів).

Належну увагу Фундація приділяла і далі приділяє газетам та журналам в східніх та центральних областях України. Вона допомагала виданням „Літературна Україна", „Східній часопис", „Українська газета", „Сіверщина", „Дніпро", „Наша віра", „Громада", „Універсум", „Борисген", „Березіль", „Джерела", „Зона", „Дзвін Севастополя", „Кримська світлиця", „Молода нація", „Інститут досліджень діяспори" та багатьом іншим.

В Україну вислано багато різних видань діяспори та річників газет, журналів, альманахів та архівів, зокрема в Києво-Могилянську академію, в Державний архів-музей Києва, до музеїв Тараса Шевченка в Києві та Каневі, до музею діяспори в Львові, до бібліотек в Полтаві, Миргороді, Харкові, Одесі, Запоріжжі, Миколаєві, Дніпропетровську, Луганську, Охтирці, Сумах, Симферополі, Ялті, Острозі, Переяслав-Хмельницькому та інших містах України.

Про книгу Івана Дзюби „У світі образів та ідей"

„У світі образів та ідей". Книга 1. Серія „На трьох континентах українського життя"

Тема серії книг Івана Дзюби, що їх Видавничий дім „Києво-Могилянська академія" плянує присвятити до 80-ліття видатного науковця і громадського діяча, академіка Національної Академії Наук України (НАНУ), міністра культури України у 1992-1994 роках, автора однієї з найвизначніших праць українського дисидентського руху – книги „Інтернаціоналізм чи русифікація?", уже своєю назвою дає читачеві можливість зрозуміти творчий задум автора. Тема цих книг – творчий шлях українських письменників, літературознавців та філософів, які впродовж XX ст. працювали в Україні і на еміґрації.

Основною метою автора було намагання показати, що діяльність особистостей, котрі творили українську культуру в буквальному розумінні на трьох континентах, насправді представляла собою цілісність. Результатом їхньої праці, незважаючи на залізну заслону, що відокремлювала тих, хто волею долі опинився з різних її боків, є єдина українська культура. За всієї розірваности, гаданої хаотичности українського культурного процесу, зумовленої подіями трагічної історії XX ст., процеси, що відбувалися в ньому, були глибоко пов'язаними, хоч це й складно помітити.

Автор вважає за потрібне виводити цю взаємодоповнюваність із сталої розірваности українського літературного процесу від початків українського національного відродження у XIX ст., коли українців було поділено між Австрійською і Російською імперіями і умови розвитку української культури в кожній з цих країн були аж ніяк не однаковими. Але, незважаючи на цю різницю, українці з підросійської України тісно спілкувалися з колеґами з Галичини, друкувалися в їхніх виданнях.

Навіть у радянський час, коли між українцями в УРСР та еміґрації було встановлено „залізну заслону", створити непрохідний кордон між діячами української культури не вдалося. Між ними, хоч і дуже обмеженою мірою, відбувалося спілкування й ознайомлення з творчістю одне одного, під час короткотривалих подорожей вони мали можливість спілкуватися між собою, твори авторів з УРСР (особливо шістдесятників) друкувалися в діяспорних часописах, поширювалися в самвидаві.

Серія книг І. Дзюби „На трьох континентах українського життя" містить цикл книг та есеїв, написаних у 2008-2010 роках, котрі не було вміщено до попередніх книжок автора (деякі з них узагалі ще не було опубліковано). Умовно їх поділено на три групи – літературні портрети письменників і науковців, есеї про сучасних українських письменників і літературознавців, а також статті про загальні питання національно-культурного розвитку.

У першому томі серії, котрий видавництво випустило до ювілею І. Дзюби (він відзначався 26 липня) вміщено статті про поетів-неоклясиків Миколу Зерова та Юрія Клена (Освальда Бурґгардта), літературознавців Павла Зайцева та Ігоря Качуровського, лінґвіста і літературознавця Юрія Шевельова, філософів Миколу Шлемкевича та Сергія Кримського.

Видавничий дім звернувся до Фундації ім. І. Багряного за фінансовою допомогою, яка, в свою чергу, звертається до української громади з проханням допомогти своїми пожертвами, щоб видати книгу І. Дзюби. Пожертви можна надсилати на адресу Фундації.

Щиро дякуємо за підтримку!

Від часу появи попереднього числа сторінки Фундації ім. Івана Багряного прислали пожертви такі особи: 3,000 дол. – **Маруся та Іван Гнипи** на премії переможцям конкурсу української мови, який влаштовує журнал „Бористен" в Дніпропетровську; 100 дол. – **Борис Шерстюк**; 70 дол. – **Ніна Квашинська** (з них 40 дол. – на прес-фонд журналу „Березіль" в Харкові); по 50 дол. – **Іван Яресько, Люба і Борис Жури, Богдан Тодорів** та **о. Олексій Лімонченко** на видання „Наша Церква – Київський патріярхат" та **Оля і Василь Карпенки** замість квітів в пам'ять Параски Халяви на видання книги „З душі і серця"; по 25 дол. – **Марія Сулківська** на видання книги „З душі і серця" та Люба Шевченко.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й просить і далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб вона могла допомагати видавництвам України у видаванні вартісних книг відомих авторів, пресі України, сиротам, Лізі Українських Меценатів, яка щорічно влаштовує конкурси з української мови (Фундація є її членом), студентам та на інші цілі. Пожертвувані гроші будуть переслані в Україну за призначенням.

Книга Олега Романчука „В пошуках універсуму"

У видавництві „Універсум" в Львові вийшла друком цікава, й тепер дуже потрібна книга Олега Романчука „В пошуках Універсуму" на 880 сторінок, яка містить статті, публіцистику, прогнози і спостереження представника Фундації ім. Івана Багряного в Львові.

Цю книгу він присвятив своїм батькам – Костянтинові Романчукові і Катерині Горбаченко-Самченко. Видати книгу допомогли д-р Василь Новицький з Відня, Фундація ім. І. Багряного та Віталій Горелик.

Автор книги пише: „Медицині відомі два ступені шоку. При першому, легкому, людина, прийшовши до тями, запитує: „Де я?". При важкій формі шоку вона втрачає не тільки уявлення про час і простір, але й про власну особистість і, повертаючись до притомности, задає запити: „Хто я?".

Становище, в якому перебуває українське суспільство, відповідає саме другому ступеневі. Серед людей дедалі частіше звучить запитання: „Хто ми, насправді, що нас очікує у XXI ст., куди нас заведуть шляхи соціально-політичних процесів, чи буде шлях прогресивного розвитку, входження в якісно новий стан цивілізації, чи нас очікує безвихідь?".

Спроба відповісти на ці запитання, власне кажучи, й спонукала мене зібрати під однією обкладинкою частину написаного за останні 20 років. Це впереваж публіцистичні та наукові статті, роздуми, прогнози і спостереження як дещиця світоглядного тексту, де йоти, титли і крапки мають не менше значення, аніж рядки чи цілі розділи, важливість яких для нас не відома або глибоко прихована".

Бажаючі придбати цю книгу можуть прислати на адресу Фундації 30 дол.

Дописи і листи до Фундації ім. Івана Багряного, членські внески і пожертви просимо посилати на адресу:

Bahriany Foundation,
811 S. Roosevelt Ave.,
Arlington Heights, IL 60005 USA.

Сторінку редагує Олексій Коновал.

UNITED STATES POSTAL SERVICE®

Statement of Ownership, Management, and Circulation (All Periodicals Publications Except Requester Publications)

1. Publication Title	2. Publication Number	3. Filing Date
SVOBODA	5 3 0 - 4 2 0	SEP 29, 2011
4. Issue Frequency	**5. Number of Issues Published Annually**	**6. Annual Subscription Price**
WEEKLY	52	$55.00/MEMBERS $65.00/NON-MEMBER

7. Complete Mailing Address of Known Office of Publication *(Not printer) (Street, city, county, state, and ZIP+4®)*
SVOBODA
PO BOX 280, 2200 ROUTE 10, PARSIPPANY NJ 07054

Contact Person: WALTER HONCHARYK
Telephone *(Include area code)*: 973-292-9800

8. Complete Mailing Address of Headquarters or General Business Office of Publisher *(Not printer)*
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
PO BOX 280, 2200 ROUTE 10, PARSIPPANY NJ 07054

9. Full Names and Complete Mailing Addresses of Publisher, Editor, and Managing Editor *(Do not leave blank)*

Publisher *(Name and complete mailing address)*
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
PO BOX 280, 2200 ROUTE 10, PARSIPPANY NJ 07054

Editor *(Name and complete mailing address)*
ROMA HADZEWYCZ
SVOBODA, PO BOX 280, 2200 ROUTE 10, PARSIPPANY NJ 07054

Managing Editor *(Name and complete mailing address)*
(SAME AS ABOVE)

10. Owner *(Do not leave blank. If the publication is owned by a corporation, give the name and address of the corporation immediately followed by the names and addresses of all stockholders owning or holding 1 percent or more of the total amount of stock. If not owned by a corporation, give the names and addresses of the individual owners. If owned by a partnership or other unincorporated firm, give its name and address as well as those of each individual owner. If the publication is published by a nonprofit organization, give its name and address.)*

Full Name	Complete Mailing Address
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.	PO BOX 280, 2200 ROUTE 10
	PARSIPPANY, NJ 07054

11. Known Bondholders, Mortgagees, and Other Security Holders Owning or Holding 1 Percent or More of Total Amount of Bonds, Mortgages, or Other Securities. If none, check box → ☐ None

Full Name	Complete Mailing Address

12. Tax Status *(For completion by nonprofit organizations authorized to mail at nonprofit rates) (Check one)*
The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for federal income tax purposes:
☒ Has Not Changed During Preceding 12 Months
☐ Has Changed During Preceding 12 Months *(Publisher must submit explanation of change with this statement)*

PS Form **3526**, September 2007 *(Page 1 of 3 (Instructions Page 3))* PSN 7530-01-000-9931 **PRIVACY NOTICE:** See our privacy policy on www.usps.com

13. Publication Title: SVOBODA
14. Issue Date for Circulation Data Below: SEPT 30, 2011

15. Extent and Nature of Circulation			Average No. Copies Each Issue During Preceding 12 Months	No. Copies of Single Issue Published Nearest to Filing Date
a. Total Number of Copies *(Net press run)*			4,600	4,600
b. Paid Circulation *(By Mail and Outside the Mail)*	(1)	Mailed Outside-County Paid Subscriptions Stated on PS Form 3541(Include paid distribution above nominal rate, advertiser's proof copies, and exchange copies)	3,666	3,666
	(2)	Mailed In-County Paid Subscriptions Stated on PS Form 3541 *(Include paid distribution above nominal rate, advertiser's proof copies, and exchange copies)*	0	0
	(3)	Paid Distribution Outside the Mails Including Sales Through Dealers and Carriers, Street Vendors, Counter Sales, and Other Paid Distribution Outside USPS®	390	390
	(4)	Paid Distribution by Other Classes of Mail Through the USPS (e.g. First-Class Mail®)	14	14
c. Total Paid Distribution *(Sum of 15b (1), (2), (3), and (4))*			4,070	4,070
d. Free or Nominal Rate Distribution *(By Mail and Outside the Mail)*	(1)	Free or Nominal Rate Outside-County Copies included on PS Form 3541	54	54
	(2)	Free or Nominal Rate In-County Copies Included on PS Form 3541	0	0
	(3)	Free or Nominal Rate Copies Mailed at Other Classes Through the USPS (e.g. First-Class Mail)	22	22
	(4)	Free or Nominal Rate Distribution Outside the Mail *(Carriers or other means)*	63	63
e. Total Free or Nominal Rate Distribution *(Sum of 15d (1), (2), (3) and (4))*			139	139
f. Total Distribution *(Sum of 15c and 15e)* ▶			4,209	4,209
g. Copies not Distributed *(See Instructions to Publishers #4 (page #3))* ▶			391	391
h. Total *(Sum of 15f and g)* ▶			4,600	4,600
i. Percent Paid *(15c divided by 15f times 100)* ▶			96.70%	96.70%

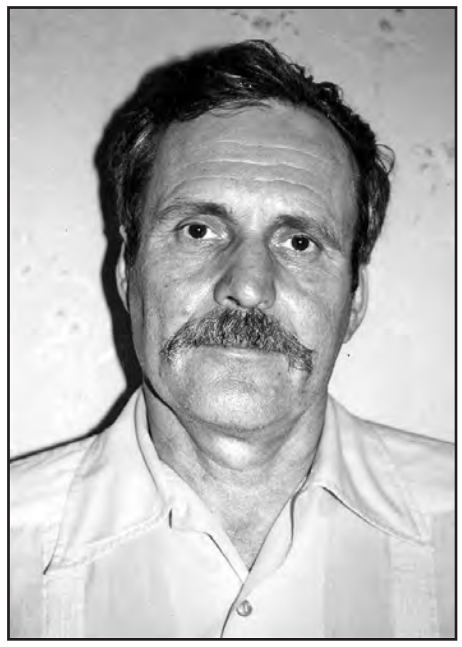
16. Publication of Statement of Ownership
☒ If the publication is a general publication, publication of this statement is required. Will be printed in the OCT 7, 2011 issue of this publication.
☐ Publication not required.

17. Signature and Title of Editor, Publisher, Business Manager, or Owner: Walter Honcharyk (signature), ADMINISTRATOR
Date: SEPT 29, 2011

I certify that all information furnished on this form is true and complete. I understand that anyone who furnishes false or misleading information on this form or who omits material or information requested on the form may be subject to criminal sanctions (including fines and imprisonment) and/or civil sanctions (including civil penalties).

PS Form **3526**, September 2007 *(Page 2 of 3)*

Пам'яті мистця і правозахисника Петра Рубана

Св. п. Петро Рубан

26 вересня в Києві помер Петро Рубан – мистець, член Української Гельсінкської групи з 1985 року та Організації Українських Націоналістів. Народився він 10 січня 1940 року в Конотопі на Сумщині. У 1959 році П. Рубан був засуджений на вісім років позбавлення волі за антирадянську аґітацію і пропаґанду та за володіння зброєю на п'ять років. Покарання відбував у політичних таборах Мордовії. В ув'язненні оволодів спеціяльністю різьбяра по дереву методом інтарсії.

Після звільнення в 1973 році він дістав дозвіл оселитися в Прилуках Чернігівської области, де працювала його дружина Лідія. П. Рубан влаштувався різьбярем по дереву на Прилуцькому меблевому комбінаті.

У 1976 році він виготовив до 200-річчя США подарунок американському народові – дерев'яну книгу, на обкладинці якої було зображено статую Свободи і зроблено напис „200 років“. Невідомі зламали двері майстерні П. Рубана і викрали книгу. В прокуратурі йому сказали: „Сліди ведуть туди, де ми не компетентні провести обшук. Влада вважала за потрібне вчинити так, щоб запобігти врученню подарунка“.

13 жовтня 1976 року П. Рубана заарештували і 29 грудня засудили до восьми років ув'язнення і п'яти років заслання. П. Рубан подав касаційну скаргу, справу повернули на нове розслідування. До справи долучилися співробітники КҐБ.

У квітні 1977 року Чернігівський обласний суд розглянув справу П. Рубана і засудив його до шести років ув'язнення в таборі особливого (камерного) режиму, трьох заслання і конфіскації недобудованої хати (сім'я Рубанів з двома дітьми третій рік жила в хліві, доки будувалася хата). Він був визнаний особливо небезпечним рецидивістом.

Покарання П. Рубан відбував в Луганській області. Неодноразові пропозиції співробітників КҐБ відмежуватися від „націоналістів, які використовують його ім'я в антирадянській аґітації“, категорично відхиляв.

Звільнений у 1985 році, відразу вступив у репресовану правозахисну організацію – Українську Гельсінкську Групу. Домагався виїзду в США для лікування сина-інваліда Марка, за що 9 липня 1985 року знову заарештований і засуджений 29 листопада на дев'ять років таборів особливого режиму і чотири роки заслання з визнанням його особливо небезпечним рецидивістом.

На суді захищався сам і оголосив голодівку з вимогою дозволити паралізованому синові виїхати з СРСР на лікування.

П. Рубан був в'язнем в таборі особливого режиму в Пермській області. У 1987 став на статус політв'язня, за що його неодноразово запроторювали в карний ізолятор і приміщення камерного типу.

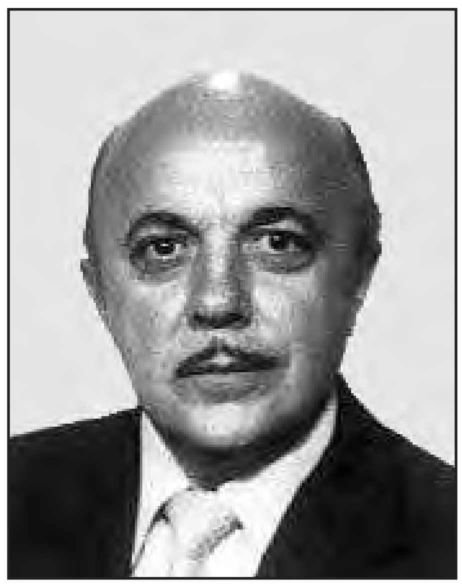
31 січня 1988 року під тиском світової громадськости його дружину Лідію і сина Марка випустили в США. Сам П. Рубан був звільнений 25 травня 1988 року і висланий з СРСР. Його прийняв Президент США Рональд Реґен. П. Рубан був закордонним представником Спілки Української Молоді, Української Національної партії, Української Міжпартійної Асамблеї.

П. Рубан повернувся в Україну і в січні 1996 року на II конференції Організації Українських Націоналістів в Україні був обраний заступником голови Головного проводу.

Указом Президента України в 2006 році він був нагороджений орденом „За мужність“ I ступеня.

Ірина Рат,
Харківська правозахисна група

Помер Святополк Шумський, зв'язковий УПА, громадський діяч

Св. п. Святополк Шумський

18 вересня в Аделаїді, Австралія, на 88-му році життя помер Святополк Шумський, залишивши в жалобі дружину Марію, з якою прожив 69 років, та усю родину. Похоронний чин довершив 24 вересня о. Михаїл Бик з Української православної церкви св. Архистратига Михаїла (Київський патріярхат). Співав церковний хор під керівництвом Людмили Дніпрової. Поховали С. Шумського на кладовищі „Лобеталь“.

Прощали його над могилою Теодосій Андрушко – від громади та „Вісника громади“, Володимир Ткачук – від парафії та радіокомітету, і племінниця Лідія.

С. Шумський народився 28 лютого 1923 року у Володимирі-Волинському. Він присвятив своє життя служінню українському народові. Під час Другої світової війни він був членом українського підпілля і зв'язковим Української Повстанської Армії. Після закінчення війни перебував в українському таборі в Ашафенбурзі, де познайомився з Марією Шілер, з якою згодом одружився і еміґрував до Австралії.

В Аделаїді він був один з перших засновників української громади, організатором осередку Спілки Української Молоді, головою осередка в 1953-1954 роках.

Разом з дружиною еміґрував до США, де став членом-основоположником „Театру малих форм“, довголітнім диктором (разом з дружиною) українських радіопрограм в Каліфорнії, а згодом, після повернення до Австралії, вони були дикторами в Аделаїді. В Каліфорнії він закінчив Американський інститут банководства. Протягом довгих років був плідним дописувачем та есеїстом „Свободи“ та газети „Вільна думка“ в Сіднеї. 15 років був головним редактором „Нашої громади“ в Аделаїді.

С. Шумський провадив дослідження української праісторії і зробив з них цікаві висновки, присвоюючи українській мові праматірну ролю у розвиткові мов Европи (мав звання доктора з цієї праці).

С. Шумський був принциповим, обстоював правду на національній і на церковній нивах, брав живу участь у організованому житті громади.

Теодосій Андрушко,
Аделаїда, Австралія

Світлій пам'яті вченого і патріота

Два роки тому, 21 серпня 2009 року, в Києві, помер відомий український літературознавець Ярослав Дзира. Мене з ним єднали спільні зацікавлення, переконання і багаторічні товариські взаємини. Вони зародилися ще у 1950-их роках у Київському державному університеті ім. Тараса Шеченка.

Я студіював у цьому університеті в рамках обміну студентів між Україною і Польщею, а Ярослав вже закінчував студії і готувався до аспірантури.

Ми жили поруч в кімнатах у гуртожитку на Володимирській гірці. Була це справжня весна нашої молодости, але разом з цим – грізна пора переслідувань національно- свідомих українських студентів.

Я. Дзира народився 2 травня 1931 року у багатодітній селянській родині на Перемищині, в селі Трушевичі. Закінчив Дрогобицький учительський інститут, працював у вечірній школі карпатського міста Турка. У 1953 році вступив до Київського університету ім. Т. Шевченка, у 1958 році закінчив з відзнакою філологічний факультет.

В аспірантурі його науковим керівником був академік Олександер Білецький, котрий і визначив тему кандидатської дисертації – „Літопис Самійла Величка як літературний твір“.

Працюючи над цією темою, молодий амбітний вчений дописував до різних газет та журналів уже тоді його публікації вражали ерудицією у галузі мовознавства та історії.

Серед помітних його робіт – „Українська історіографія другої половини XVII-початку XVIII ст. та перекази про Богдана Хмельницького“, „Джерельна основа праці О. Ріґельмана з історії України“, „Самійло Величко та його літопис“, „Хроніка Мартина та Йоахима Бельських про історію козацтва“, „Науково-біографічна робота про козаччину“, „Гетьмани України“, вагоме значення мають також його праці про Михайла Грушевського та козацькі літописи XVII та XVIII ст., „Автопортрет нації“, „Історія Русів“ тощо.

Як переконаний українець він також писав про дисидентський рух, про Василя Стуса, Анатолія Костенка, Василя Симоненка. Науковий доробок Я. Дзири становить понад 300 друкованих праць.

Я. Дзира виступав з лекціями і доповідями в університетах в Україні, США, Канаді, Польщі і Чехії. До 70-річчя вченого вийшла двотомна збірка його наукових праць. Розголос і наукова популярність вченого неустанно зростала.

Науковець брав активну участь у підготуванні „Шевченківського словника“, написав ряд студій, присвячених видатним людям України. Побачила світ і велика серія його статтей в „Українському історичному журналі“, у щорічниках „Історичні джерела та їх використання“, „Український історико-географічний збірник“, „Історіографічні дослідження в Українській РСР“.

Органи КҐБ вели за вченим постійний нагляд, в результаті якого в 1972 році Я. Дзира разом з Оленою Апанович, Михайлом Брайчевським та Оленою Компан був звільнений з роботи з Інституту історії Академії Наук.

Щойно під час горбачовської „перестройки“ Я. Дзиру прийняли до Спілки письменників України, в 1991 році його обрали академіком Української Могилянсько-Мазепинської академії наук у Торонто, а також заступником голови Київського осередку Українського Історичного Товариства. Він знову повернувся до праці в академічному Інституті історії.

На жаль, в незалежній Україні вченому вдалося плідно попрацювати лише протягом 10 років. Це була надзвичайно чесна, світла національна душа, він безмежно любив Україну.

Земне життя Я. Дзири обірвалося на 79-му році життя. Поховали його на Північному кладовищі біля села Літок під Броварами.

Похоронні відправи провадив священик Української Православної Церкви Київського патріярхату, висловивши глибокі співчуття дружині покійного, синові Іванові і його родині та для всіх друзів і приятелів вченого.

Ярослав Стех,
Торонто

СВЯТИНІ ВОЛИНСЬКОГО КРАЮ

Духовна скарбниця церковних дзвонів

Вперше дзвони вжили для Служби Божої у церквах Італії, Німеччини, Ірляндії в VII ст., а вже в наступному столітті в храмах цих країн мелодійні переспіви стали складовою частиною всіх Богослужінь.

В Україні-Русі дзвони відомі з 988 року, а на Волині – ще раніше. Привезли їх з Німеччини, бо Східня Церква спочатку дзвони не визнавала і вважала їх за латинський витвір, і лише в другій половині IX ст. візантійський імператор Василь Македонянин замовив у Венеції 12 дзвонів для новозбудованої церкви в Царгороді.

В Україні до появи дзвонів використовували било і клепало. Било – дерев'яна дошка, клепало – металева пластина, в які вдаряли відповідно дерев'яним і металевим ударником. З „Літопису руського" дізнаємося, що король Данило 1237 року до церкви св. Івана в Холмі привіз дзвони з Києва, а інші відлили місцеві людвісари. Князь Володимир Василькович для церкви св. Юрія в Любомлі „вилив також і дзвони дивного звуку".

Найстаріші збережені дзвони – в катедральному соборі св. Юра 1341 року, в Львові, Зименському Свято-Успенському монастирі 1566 року, подарований князем Олександром Чорторийським, в монастирському храмі Преображення Господнього 1572 року в Дубні.

Важливими центрами людвісарського мистецтва на Волині з XI-XIX ст. були Володимир, Луцьк, Холм, пізніше Острог, Дубно, Броди, Степань, Володимирець.

Дубно було в XV-XIX ст. важливим осередком людвірсарних ремесел, в тому числі і відливання дзвонів до храмів Божих. Місцеві краєзнавці місцем ливарень (їх називали ще магерними, зульнями) вважали Дубенський замок, але історичні джерела це заперечують. В церкві св. Миколая в селі Ветли Ковельського повіту (нині Любешівський район Волинської области) зберігся дзвін, напис на якому вказує місце відливання, а саме – він відлитий в селі Липа біля Мирогощі 9 січня 1886 року майстром В. Лехом.

Духовною скарбницею церковних дзвонів залишається помонастирський храм Різдва Пресвятої Богородиці (1665) в селі Страклів. Біля монастирського храму була дерев'яна дзвіниця з давніми дзвонами, подарованими княжною Анною Пузиною – засновницею святої обителі. В 1839 році було вибудовано на кошти отців-василіян муровану двоярусну дзвіницю, пізніше добудовано третій дерев'яний ярус, де і знаходяться голосисті дзвони.

Нині, коли я пишу книгу про дзвони, я вже вчетверте відвідав Страклів, де мене зустрів студент Сергій Панащук. Ми вирушили до Дубенського державного історико-культурного, заповідника, щоб оглянути дзвони, які тут зберігаються. Найдавніший дзвін 1572 року з помонастирського храму Преображення Господнього. Є дзвін 1806 року, відлитий майстром Павлом Кульчицьким. Всі дзвони в заповіднику є творами волинських людвісарів.

Володимир Рожко (зліва) і о. Іван Дуда біля стародавнього дзвона в Страклеві.

У селі нас зустрів переспівом дзвонів настоятель храму, випускник Волинської духовної семінарії о. Іван Дуда та його сини Андрій і Назар, студенти семінарії. Піднялися на дзвіницю. Перед нами – 10 дзвонів. Наймолодший і найбільший дзвін – з 1933 року, відлитий в ливарні братів Фальчевських у Перемишлі. В храмі є й три малих дзвіночки, відлиті з міді, які застосовувались під час хресних ходів, збору пожертв, церковних колядувань.

Володимир Рожко,
Луцьк

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

повідомляє своїх членів та громаду, що 28 вересня 2011 р. відійшов з цього світу

дійсний член НТШ-А, д-р богослов'я

о. АТАНАСІЙ ПЕКАР

нар. 1922 р. в с. Перечин на Закарпатті.

Редактор наукового видання оо. Василіян у Римі „Записки ЧСВВ".

Автор праць:

„De erectione canonica eparchiae Mukacoviensis a. 1771".

„Нариси історії Церкви Закарпаття" у 2-ох томах.

Рідним складаємо співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

Управа НТШ в Америці

В ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого найдорожчого і незабутнього
МУЖА, ТАТА, ДІДА, ПРАДІДА і ВУЙКА

св. п.

МИХАЙЛА РУДИКА

7 жовтня 2008 р.

будуть відправлені Служби Божі:

- **в українській католицькій церкві Чесного Хреста в Асторії, Н. Й., 7 жовтня о год. 7:30 ранку.;**
- **в монастирі св. Йосафата в Ґлен Ков, Н. Й.;**
- **в церкві Пресвятої Богородиці в родиннім селі Соснів, Україна;**
- **в церкві св. Миколая в селі Гранки Кути, Україна.**

О молитви просить у глибокому смутку дружина Стефанія з родиною.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АЛЕКСАНДЕР ПРИШЛЯК, член 277 Відд. УНС Т-ва св. Івана Хрестителя в Гартфорді, Кон. Помер 21 липня 2011 р. на 86-му році життя. Нар. в 1924 р. в Україні. Залишив у глибокому смутку дружину Анну Пришляк, дочок Ішу Пришляк і Марту П. Мостович. Похоронні відправи відбулися 28 липня 2011 р. в Українській католицькій церкві св, Михаїла, а відтак на цвинтарі св. Михаїла в Ґластонбурі.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

АННА ВОВЧУК, член 88 Відд. УНС в Кергонксоні, Н. Й. Померла 9 липня 2011 р. на 88-му році життя. Нар. 22 листопада 1922 р. в Україні. Членом УНС стала в 1950 р. Залишила в глибокому смутку родину о. Володимира Пісо. Похоронні відправи відбулися 13 липня 2011 р. в церкві св. Трійці, а відтак на цвинтарі Пайн Буш в Кергонксоні, Н. Й.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

МАРІЯ С. БАБІЙ, член 343 Відд. УНС Т-ва св. Анни в Рочестері, НЙ. Померла 28 травня 2011. на 93-му році життя. Нар. 21 липня 1917 р. в Рочестері, Н. Й. Членом УНС стала в 1955 р. Залишені в глибокому смутку: Marcia Hale, Basil Babey, Thomas Babey. Похоронні відправи відбулися 2 червня 2011 р. в Українській католицькій церкві св. Йосафата в Рочестері, а відтак на цвинтарі Holy Sepulchre, Rochester, NY.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи" спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

Редакція

З глибоким жалем і смутком повідомляємо,
що 5 вересня 2011 р. в шпиталі св. Марії
в Нютовн, Па., з волі Всевишнього
відійшла у Божу вічність
на 85-му році життя,
наша незабутня
Дружина, Мама і улюблена Бабуся

св. п.
МАРІЯ ПЕТРИК

нар. 24 серпня 1926 р. на Чернігівщині, Україна.

ПАНАХИДА була відправлена в четвер, 8 вересня 2011 Р. в похоронному заведенні Виновича в Трентоні, Н. Дж.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 9 вересня о год. 9:30 ранку в Українській православній церкві св. Трійці.

Покійна Марія спочила на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку залишилися:

муж – Федір

доньки – Люба Вальчук з чоловіком Юрком та дітьми Наталею Білак з чоловіком Доналдом і Данилом
– Лія Колакоська з чоловіком Кенні та донечкою Алексою
– Галя Кухтарук з чоловіком Андрієм та дітьми Адріяном і Матейком.

Вічна Їй Пам'ять!

В 40-ий ДЕНЬ ВІДХОДУ У БОЖУ ВІЧНІСТЬ
вічної пам'яті Марії
буде відправлена СЛУЖБА БОЖА
в суботу, 15 жовтня 2011 р. о год. 10-ій ранку.
в Українській православній церкві св. Трійці в Трентоні, Н. Дж.

Просимо помолитись за покійну Марію.

З глибоким сумом сповіщаємо,
що 23 вересня 2011 р. після тяжкої,
тривалої хвороби відійшов у вічність
коханий ЧОЛОВІК, БАТЬКО і ДІДУСЬ

св. п. ІВАН КАРАЧ

нар. 10 березня 1923 р. в селі Космирині,
Тернопільської области.

У 1949 р. приїхав до Канади, а у 1954 р. – до США, де працював спершу в компанії „Дженерал Моторс" 32 роки, а потім як будівничий у власній компанії.

Впродовж усього життя він був дуже уважним, чутливим чоловіком, батьком і дідусем, а над усе любив Україну і безупинно слав гроші і пачки бідним.

Також він був активним членом Української Євангельської церкви в Юніон, Н. Дж.

Св. п. Івана Карача поховали 26 вересня на Українському цвинтарі в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Покійний залишив в жалобі:

дружину – ОЛЬГУ

синів – ЯРОСЛАВА з дружиною ЕЛІЗАБЕТ
– ВОЛОДИМИРА з дружиною СУЛІ та синами СТЕФАНОМ і ДАВИДОМ.

Нехай перебуває у Божій вічності!

Родина Карачів.

В третю безмежно болючу річницю відходу у вічність
нашого найдорожчого і незабутнього
Мужа, Батька, Діда, Брата і Стрийка

св. п.
Василя Тершаківця

будуть відправлені

Поминальні Служби Божі в:

Церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж.
15-го жовтня 2011 р. о год. 7:45 ранку;
Церкві св. Івана Хрестителя у Випані, Н.Дж.
16-го жовтня 2011 р. о год. 11:00 ранку;
Церкві св. Івана Хрестителя, Кенмор, Н.Й. ;
Соборі Входу в Храм Пресвятої Богородиці, Норт Порт, Фл.;
Соборі св. Юра, Львів, Україна;
Церкві Різдва Христового, Тернопіль, Україна;
Соборі св. Андрія Первозванного, Підволочиськ, Україна;
Храмі Успення Пресвятої Богородиці, Кліцко, Україна.

Вічна Йому Пам'ять!

У ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу у Божу вічність нашого найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

св. п.
ВАСИЛЯ ОГАРА

ПОМИНАЛЬНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

будуть відправлені:

- в Америці, в церкві св. Йосафата, Ворен, Миш.
19 жовтня 2011 р. о год. 8:15 ранку;
- в Україні, у Львові, в соборі св. Андрія;
- у родинному селі Урожі, в церкві св. Трійці;
- в селі Оринін, у церкві Різдва Івана Хрестителя.

Ти завжди з нами в наших молитвах!

Вічна Тобі Пам'ять!

Про молитви за упокій душі Покійного
ласкаво просить
дружина Оксана з родиною.

